

1. E. BILLORE,
TAMBUROS
LUGAIA

TEVISKES ŽIBURIAI

Nr. 38 (610)

TORONTO, Ontario 1961 m. rugsėjo (September) mėn. 21 d.

Kaina 10¢

011609

The Lights
of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
—
SAVAITRASTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Dolerinė kova

Gyvename jau antrą dešimtmetį pokario įtampos, kuri labai įvairuoja — čia pakyla, čia vėl atslūgsta. Ateina momentai, rodos, karas jau čia pat — atmosfera pakvimpa paraku, ir visi sužiūra: argi jau? Praeina kiek laiko, ir, žiūrėk, vėl užsina atoleidis: atmosfera prablaivėja, didieji pasikalba ir susidaro išpūdis, kad artėja galutinė taika. Pavertę kraštų žmonės ima nerimauti, nes tokia „taika“ būtų „pax sovietica“ — sovietinė taika, reiškianti kapų tylą, kurioje turėtų dūsti milijonai pavergtųjų, praradę visas artimos laisvės viltis.

Tas įtampos - atoleidžio procesas yra ilgos distancijos procesas. Jo pagrindu glūdi dviejų pasaulių susirėmimas, kurį lemia ir lems ne vien karinė galybė ir ne vien karinis suliepsnojimas. Mes dažnai į šį reikala žiūrime gana paviršutiniškai, statydami klausimą: bus karas ar nebus? Iš ligšiolinio vyksmo matyti, kad susirėmimo atomazga nebūtinai turi ateiti iš karo. Dabartiniame dviejų pasaulių susirėmime stipriai veikia idėjinės - partizaninės jėgos, kurios vengia sprogtamojo susitikimo. Jos siekia lemiama sprendimo aplinkiniams keliais. Tai penetracijos - skvarbos kelias, kuriuo paprastai slenka gyvo organizmo kenkėjai. Jie nejučiomis įsitema į gyvybinės organizmo vietas, pamažėl griaua jo atsparumą ir pagaliau jį palaužia.

• • •
Tokiais keliais šiandieną slenka ir raudonosios bacilos. Jos nejučiomis įsitema galvosėn net tu žmonių, kurie atrodo pakankamai atsparūs. Pvz. atvirai išsikalbėjus su nevienu amerikiečiu ar kanadiečiu aiškiai matyti, kad jų galvosėna yra surizgusi. Gal tai spaudos įtaka, kuri neretai savo naiviu atvirumu pasitarnauja prieš pozicijas, gal tai geros informacijos stoka. Tiesa, amerikietis ar kanadietis stengiasi susidaryti savą nuomonę visais klausimais. Jame yra kritiško galvojimo, noro sužinoti padėtį iš pirmųjų šaltinių, tačiau jis nevisuomet pajėgia susiorientuoti dabartinės Rytų - Vakarų gyvybinės kovos painiojime. Jo sieloje šalia kritiško tebera geroka dozė naivumo, kurį priešas išnaudoja. Ir tai sudaro palankią dirvą visokiems informatoriams, kurie skleidžia patiemis amerikiečiams ir kanadiečiams pavojingas idėjas. Juk vidutinio amerikiečio idėjingumas yra labai ribotas, kartais netgi primityvus. Susidūręs su naujom idėjom, jis jaudina begėjis. Tiesa, amerikiečių elitas yra skirtingas, tam daugiau pasiruošęs bei subrendęs, tačiau masės dar toli nuo to lygio. Kai joms yra skelbiama, kad reikia dolerių kovai su komunizmu, reikalas aiškus, bet kai iškyla reikalas atremti kurią priešingą idėją — darosi nebaišku. Čia ir glūdi ta didžioji amerikiečių ir net kitų lasvųjų kraštų silpnybė — idėjinio pasiruošimo stoka.

• • •
Sovietiniai kovotojai meta savo idėjinis agentus įvairiuosna kraštuosna šimtais ir tūkstančiais, pridengdami juos įvairiausiais nekaltais vardais bei titulais. Lėšas jie panaudoja kaip priemonę savoms idėjom skieisti ir savo žmoniems telkti. Tuo tarpu amerikiečiai visą svertį meta į plygą. Jų doleris šiandieną yra labdarinčiausias pasaulio pinigais. Ne vienas kraštas nėra tiek lėšų išleisęs kitų kraštų paramai. Tai daroma siekiant sumažinti atsilikusių kraštų skurdą ir tuo išgelbėti juos nuo komunistinės grėsmės. Šiuo atžvilgiu JAV pasilik istorijoj kaip didelės pagalbos kraštas. Gyvenamasis momentas betgi reikalauja daugiau: kovojančio žmogaus. Dabartinė kova negali būti vien dolerinė. Jei praeityje pergalę galėjo lemti doleris, tai šiandien šalia jo reikia žmogaus, kuris būtų šarvuotas aiškiam idėjom ir ryžtu kovoti. Juk laimi tik kovojantieji. Kai vakariečių pusėje sukils ir vyraus šio tipo žmogus, pergalė bus užtikrinta. Dar yra nepajudinti didžiuliai ištekliai, kurie, kartą mesti kovon, turės lemiama reikšmės. Pr. G.

KAS NAUJO KANADOJE?

MIN. PIRMININKAS

J. DIEFFENBAKERIS, kalbėdamas užsienio politikos klausimais, pasiūlė, kad tarptautinei krizei sušvelninti, Berlynas turėtų būti atiduotas JT žinion. Užsienio reik. min. H. Green pateiks tą pasiūlymą JT pilnates posėdžiui.

KANADOS PREKYBOS

MINISTERIS George Hees, kalbėdamas Commonwealth ekonominėje konferencijoje, kuri įvyko Ganos sostinėje Accra, pagraisino Britaniją, kad ji turėtų pasirinkti tarp Europos Ekonominės Sąjungos ir Commonwealth. Nors Anglijos išjungimas į ekonominę sąjungą yra beveik jau tikras dalykas, tačiau Kanada dar vis tam priešinsia. Su Anglijos išjungimu sąjungon, atrodo, kad Commonwealth žymiai susilpnės.

TEISINGUMO

MINISTERIS D. Fulton pasisakė pateiktas parlamentui pasiūlymą, kad Kanados konstitucija galėtų būti keičiama be karalienės sutikimo. Iki šiol betkoks konstitucijos pakeitimas turėdavo būti karalienės patvirtintas.

KANADOS

EKONOMISTAI ragina studijuoti Kanados išjungimą į Europos ekonominę Sąjungą. Montreale Stock Exchange pirm. pareiškė, kad tai yra tik vienintelis kelias Kanadai pasidaryti ekonomiskai pajėgia. Priešingai atveju, Kanados ekonomija atsidursianti blogesne padėtyje.

RADIOAKTYVUMAS

KANADOS vakarinės provincijos, sąryšį su sovietų atominiams bandymais, yra žymiai padidėjęs. Edmontone pvz. buvo užre-

gistruotas padidėjimas net 30 kartų. Matuojant 1 kubinį metrą oro tam tikru vienetu. 6.6 vienetai radioaktyvumo dar nėra žmogui pavojingi. Rugsėjo 7 d. Edmontone užregistruota net 9 vienetai.

KANADOS AVIACIJOJE SUSTIPRINAMAS karių apmokymas naudoti spausminius lėktuvus. Kiekvienas lakūnas turės būti paruoštas skristi spausminiais lėktuvais ir numatoma įsigyti 190 naujų lėktuvų.

BEDARBIŲ PASALPOS FONDAS, iš kurio mokamos pašalpos neturintiems darbo, visiškai baigia išsekti. Iki 1962 m. gegužės mėn. jis visai bus išsekęs, jeigu bedarbių skaičius nesumažės. Tikimasi, kad valdžia duos fondui specialią paskolą.

LIBERALŲ PARTIJOS POLITIKAI paskutiniu laiku pradėjo gana aktyvią akciją prieš atominius ginklus. Pasisakoma prieš juos kanadiečių Atlanto S-gos daliniuose ir pačioje Kanadoje. Lib. gynybos kritikas Paul Hellyer pareiškė, kad įvedus atominius ginklus, Kanada per daug priklausytų nuo JAV.

ATOMINIO KARO PASIRUOSIMUI šiuo metu skiriamas didžiulias dėmesys. Norima apmokyti 100.000 civilių Kanadoje, kurie galėtų teikti pirmąją pagalbą. Prisimenama, kad Anglija 1940 m. buvo visai nepasiruošusi vokiečių bombardavimams ir dėlto tiek daug civilių gyventojų nukentėjo.

8.874 GYDYTOJAI verčiasi praktika Ontarijo prov. Vien Toronte yra 3.103 gydytojai.

Linksmos latvių choristės savo dainų šventės metu Toronte.

„Latvijos“ klisė

BRAZILIJOS ĮVYKIŲ UŽKULISIAI

Laiškas iš Pietų Amerikos

Quadros atsistatydinimas viešai opinijai buvo ir nesitiktas ir nesuprantamas. Jau aišku, kad jo atsistatydinti nevertė nei kariuomenė, nei sindikatai, nei toji pati viešoji opinija. Jo politika tiek braziliečius, tiek kitus vertė stebėtis ir dažnai piktintis, bet ne daugiau. Kas tos „pasibaistėtos jėgos“, pasak Quadros, su kuriomis jis nepajėgė toliau kovoti ir turėjo pabėgti? Tikrai ne Rio gubernatorius Lacerda su savo dienraščiu „Tribuna da Imprensa“ ir JAV slapsti agentai, kaip kairieji dabar šaukia. Su laiku tai šiokiu ar tokiu būdu paaiškės. Bet jei Q. per daug žino, tai gali būti, kad jis diskredituol dings kur anapus geležinės uždangos, visos teisybės niekad nepasakės. Monte-video spaudoj — „El Dia“ — tuo tarpu pasirodė tokios reueliacijos. Q. buvęs priverstas pasislinkti slaptiesiems Maskvos agentams spaudžiant. Artimo pasaulinio ka-

KODEL ISIŠISO KARIUOMENE?

Karo min. maršalas Denys, kuris iš kariškių laikomas stipriausiu antikomunistu ir „goulistu“ priešu, jau pirmomis krizės dienomis pareiškė, kad dabar braziliečiams atėjo momentas pasirinkti tarp komunizmo ir demokratijos. Keliom dienom vėliau visi trys ginkluotųjų pajėgų — kariuomenės, laivyno ir aviacijos — ministrai paskelbė kolektyvinį išsamų pareiškimą, kodėl Brazilijos ginkluotosios pajėgos turi pasipriešinti Goulartui. Pareiškime nuosekliai apžvelgti Goularto prokomunistinės veiklos faktai, jo skandalingi simpatijų Kinijos

raudonajam režimui prisipažinimai, „komunų“ išgyrimas ir jų statymas pavyzdžiu kitoms tautoms ir t.t. Primenama, kaip dar būdamas Quadros užnugarį varė komunistinė agitacija sindikatuose, kurstė streikus ir intrigas, vedusias į civilinį karą ir chaosą. Būdamas prezidento poste toks politikas šalį neišvengiamai pavertė antrąja Kuba, o jos ginkluotąsias jėgas — paorasta liaudies milicija. Nažūrinio viso nesupratimo, meilo propagandos, (Nukelta į 6 psl.)

Žingsnis po žingsnio — iki Atlanto

Iš prof. J. Ereto pranešimo Toronte

„Gyvenu Šveicarijoje kaip tremtinys: Lietuva yra tikresnė mano tėvynė“ — pradėjo savo paskaitą prof. dr. J. Eretas, kalbėjęs tema „Pasaulinė situacija ir mes“. Padėkojęs už dėmesį, malonų priėmimą ir pabrėžęs, kad jo ambicijos sulaukus tokio amžiaus yra labai mažos, jog gali tilpti į mažą kišenį, — savo pranešimą pradėjo nuo rusų tautos.

Rusija yra ekspansyvi tauta. Ekspansyvumas reiškiasi pavergimu svetimų tautų. Politika labai lanksti ir paremta religiniu momentu. Jau carui pravoslavų dvasininkai ikalė idėją, kad Maskva yra trečioji ir paskutinė Roma. Iš Maskvos krikščioniškai religijai esą skirta išsiplėsti visame pasaulyje. Su šitokiu šūkiu pavyko gerai išnaudoti gilius rusų kareivio religinius jausmus. Dabar iš Maskvos visam pasauliui skelbiama nauja religija ir nereikia tikėti, kad jėgos išseks ir bolševizmas pats sugrius.

Po II D. karo bolševizmas pasiekė Stalino užbrėžtus plotus. Dabar siekiama Atlanto plotų. Vartojama „salami“ taktika. Nesistengiama iš karto pachiupti visą dešrą. Pirmasis gabalėlis yra laisvės sala — Berlynas, antrasis — V. Vokietija. Su Vak. Vokietija kristu Skandinavija ir Vidurio Europa. Trečiasis gabalas — per Paryžių pasiekti Atlantą. Prancūzija nuo sugriuvimo išgelbėjo tik

de Gaulle. Tolimesnė labai palanki dirva komunizmo ekspansijai yra Afrika ir P. Amerika. Komunizmas pirmiausia stengiasi izoliuoti ją nuo S. Amerikos.

Žmogaus akimis, stipriausia jėga, kuri stovi prieš bolševizmo ekspansiją, yra JAV. Todėl pirmos Europos fronto linijos prieš raudonąjį tvaną budį europiečiai yra be galo dėkingi amerikiečiams, kad jie stengiasi juos apginti. Kad amerikiečiams kovoje prieš komunizmą nesiseka, yra kaltas permažas užs. politikos pažinimas. Anksčiau užs. politika pas juos nefigūravo, net laikraščiuose nebuvo užs. politikos skyrių. Amerikietis kilęs iš nusivylusio Europą imigrantų užsėdė savo krašte. Jis pasauli turėjo savo žemynę, jis buvo veržlus vidaus gyvenime, bet pasauliui vadovauti neturėjo jokio noro. Po II D. karo amerikietis buvo priverstas grįžti į Europą bei imtis laisvojo pasaulio vadovybės. Pavojus greis ir jo namams. Nežiūrint to, sovietų atstovas Amerikoje Men-

(Nukelta į 8 psl.)

Bolševikinį Paleckį prirėmė britas parlamentarinėje konferencijoje

Belgijos sostinėj Briusely prasiėjo 61 valstybės parlamentų atstovų konferencija. Atidaro nam posėdį kalbėjo J. Paleckis, atstovaujantis sovietiniam „parlamentui“ ir vadovaujantis sovietinei delegacijai. Jis užsipuolė Atlantą S-gą, esą ji remianti vokiečių militarizmą bei imperializmą. Jo kalbą nertraukė britų atstovas, dabiečių partijos narys G. de Freitas, paklaudamas pirmininkaujanti, kodėl leidžiama Paleckii kalbėti ilgiau nei 10 nustatytų minučių. Tada Paleckis greit baigė. Britų atstovas savo kalboj pareiškė esąs astulbintas sovietų barbarimo atnaujinti atominius bandymus, nutarimo, kuris ikišiol nebuves netgi praneštas Sov. Sąjungos piliečiams. Esą tai rodo,

kaip komunizmas yra skirtingas nuo parlamentinės demokratijos. Australijos atstovas A. Allan pabrėžė, kad konferencija negali ignoruoti tos teroro sienos, kurią sovietai pastatė po pastaruosius mėn. sukomplikuodami Berlyną klausimą ir atnaujindami atominius bandymus.

Pavertę Seimas, Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos vardu, ikeitė protestą tarpt. parlamentarijos konferencijai dėl suteikimo mandato sov. marionetėms šiu valstybių vardą dalyvauti unioje ir jos konferencijoje. Pav. Seimas išreiškė viltį, kad konferencija pabrės sovietų pavertę tautų teisę į laisvą apsisprendimą.

Savaitės įvykiai

KATANGOJE ARSIOS KOVOS TARP VIETINIŲ IR JT KARIŲ. Aiškių ir švedų karių dalinys prie Kamina bazės sunkiai atlaikė Katangos karių bei civilių puolimą. Jadotvilleje aiškių kariai buvo nugalėti. Centrinė valdžia pasiuntė savo atstovą, bet kelionė pasi- baigė laukimu aerodrome, kur turėjo prasidėti vykstiančios kovos. Kovojava lengvaisiais ginklais, prisideda ir aviacija. Esama užmušų, sužeistų ir paimtų nelaisvėn iš abiejų pusių. Combé, Katangos prez., prašėno per radiją, ragindamas policiją, karius ir civilius pulti JT dalinius. Tartis su Combe dėl paliaubų skrido S. Rodezjon JT gen. sekr. Hammarskjoldas, bet žuvo lėktuvo nelaimėj. JT laikyseną Katangoj daug kas kritikuoja.

PREZIDENTAI SUKARNO IR

KEITA bandė įtikinti prez. Kennedy Belgrado konferencijos vardu, kad sutiktų pasimatyti su N. Chruščiovu dėl padidėjusios krizės tarp Rytų ir Vakarų. Prez. Kennedy atsakymas aiškus: neturintis jokių intencijų susitikti, jei nematysias naudos. Kennedy pridūrė, jog Vakarai ir V. Berlynas bus ginamas, paminėjo, kad normalūs diplomatiniai keliai atviri santykių pagerinimui. Gromyko atvyksta į JT pilnates sesiją ir D. Rusk, JAV valst. sekretorius, bandys kalbėtis su juo dėl Berlynso krizės.

UŽSIENIU REIK.

MINISTERIAI — JAV. D. Britanijos, Vokietijos ir Prancūzijos — buvo susirinkę Vašingtone. Priimtas komunikatas: reikia su sovietais tartis.

Pavertę Seimas perspėjo savo telegramoje Vašingtone posėdžiaujančius Britanijos, JAV, Prancūzijos ir Vokietijos užs. r. ministerius, kad dabartinis Kremiaus spaudimas į Berlyną tėra vienas jo žingsnis bendro plano pasauliui užvaldyti. JT pilnatyje Vakarai turi iškelti pavertę tautų laisvo apsisprendimo ir laisvų demokratinių rinkimų klausimą. Vakarų nuolaidos pavertę tautų laisvę turėtų didinti žalingo poveikio ne tik pavertę tautoms, bet ir patiems Vakarams.

TURKIJOJE teismo sprendimu pakarti: buv. premj. Menderes ir jo vyriausybės užs. r. min. Zaklu bei finansų min. Polatkan. Specialus tribunolas nuteisė: buv. prez. Boveri kalėjimu iki gyvos galvos, 3 mirties bausmė, 12 pakeitė mirties bausmę kalėjimu iki gyvos galvos ir 450 mėnesinės bausmės. Menderes vyriausybė valdė Turkiją 10 metų, šalino visus priešus ir stengėsi visai juos išnaikinti. Praeity metų gegužės mėn. kariuomene nuvertė Menderes vyriausybę, kai įvyko studentų sukilimas. Kaltinimai: sulaužyta konstitucija, valdžios galų piktnaudkojimas, išdo iškeikvojimas ir pan. Menderes vadovavo demokratų partijai. Teisimas truko 10 mėn. Salių 15 d., pagal naują konstituciją, turkai rinks naują parlamentą. Šiuo metu valdžia kariskių rankose.

S. RODEZIJOE vyksta neramumai privertė britus keisti nusistatymą dėl naujosios konstitucijos. Rodeziečiai reikalauja absoliutinės daugumos išrinkimo leidimo. Juoduoj yra 2.300.000, europiečių tik 75.000.

V. VOKIETIJOS rinkimuose daugiausia balsų gavo kr. demokrati partija, nors absoliutinės daugumos ir nesurinko. Jiems teko 45.2%, socialistams 36.3%, laisviems demokratams 12.7%. Neoficialiais duomenimis, naujam parlamentu kr. demokratai turės 237 atstovus, socialdemokratai 191, l. demokratai 66. Pr. parlamente kr. dem. turėjo absoliutinę daugumą — 270 atstovų. Stebetojai mano, kad K. Adenaueris kancleriu nebebus.

Tėviškes Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS

Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas.
Leidžia Kanados Lietuvių Kultūros Draugija. Prenumerata
visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokę nemaziau \$10 laikomi
garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Rankraščiai taisomi redakcijos nuomone. Autorių pasirašyti straipsniai
nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

• **Komunistinės laidotuves** Pa-baltijo kraštuose kritikuojama „Iz-vestja“. Esą kompartijos nariai einą pertoli ir darą laidotuvių apeigas juokingas. Kunigo pa-mokslą jie pakeičia agitacine prakalba, kuri kelianti gyventojų pa-sipiktinimą. Kompartijos nariai turi geras intencijas, bet nemoka jų vykdyti.

• **Atėizmo propagandą** Lietuo-ve skleidžia vad. politinių ir moks-linių žinių sklaidimo dr. J. Jos narys V. Laurinaitis „Tiesos“ 206 nr. nusiskundė savo sunkiu dar-bu, vykdomu jau 12 metų.

Prieš porą metų nuvykęs į Ma-žeikų raj. „Pirmyn“ kolchozų. Ten laukininkystės brigadoje skaites paskaita: „Ką sako moks-las apie pragarą ir dangų“. Agi-tatorius sekmadienį pastebėjęs, kad į bažnyčią patraukė „būrys vyrų ir moterų“. Vėliau jis pa-klausęs iš bažnyčios grįžusią se-nyvą moterį, ką ji girdėjusi per kunigo pamokslą. Atsakymas bu-vo: „Kolūkintis turtas yra bend-ras, todėl galima pasisavinti dalį gėrybių ir Dievas nebus...“ Ir per susirinkimą kolchozininkai sumišusiam agitatoriui statė klau-simą — ar iš kolchozo vogti nuo-dėmė? Kitame kolchoze agitato-rius, kalbėjęs apie kunigus, ta-čiau atsisoties kolchozininkas ta-rėš, kad svečias netiesia kalbas.

• **Walter Hannay**, garsus Ang-lijos gydytojas, prieš mirtį per-ejo į Katalikų Bažnyčią. Taipgi ir jo žmona Leslie, rašytoja, atsi-vertė.

• **Jaunieji krikščionys darbinin-kai** — YCW Toronto turi tūkstan-tį narių. Jų apšvietimas: Kris-tus kiekvienoje šeimoje. Ši orga-nizacija, įsteigta Belgijoje prieš 50 metų, šiandien turi visame pasaulyje pusantro milijono na-rių. Jos tikslas — krikščioninti darbininkus.

• **Pasaulinio išsijūgimas** ir baž-nytinį darbą šiandien pasidarė gy-vas reikalas. Vysk. L. Pursley, kalbėdamas vienuolių kongrese pareiškė, kad negalima toliau eiti be pasauliečių pagalbos dieviško-je misijoje. Kunigų trūkumas esąs didelis, o pastoracinis dar-bas — milžiniškas.

• **Kolumbo vyčių** vyriausias va-das L. E. Hart katalikų vyrų kon-

grese, Denver mieste, pareiškė, kad komunizmas yra praeities pa-kulos, o ne ateities banga. Komu-nizmas yra sistema žmogaus paže-minimui, tamsių laikų vergija.

• **Marijai pagerbti** daugiasia-jo pašto ženklų yra išleisdusi Ispani-ja. Gražiausias Marijos pašto ženklas išleistas Italijos 1952 m., vaizduojas kalną Mariją.

• **Brangiausia knyga** yra šv. Rašto dalis — Apokalipsė, par-duodama Paryžiuje už šimtą milio-nų frankų. Ilustruota garsiau-sių pasaulio menininkų, aukšniu viršelių. Vienas turtingas italas norėtų ją padovanoti popiežiumi.

• **Katalikų Bažnyčia Konge** iš-laiko 20 000 mokytų su 1 600-000 mokinių. Vienintelis universi-tetas, Lovanium, yra katalikiškas. Plačiai skaitoma katalikiška spau-da, kuri turi 80 žurnalų, tris sa-vaitinius laikraščius ir vieną dien-raštį „Le Courier d'Afrique“. Be to, išlaiko 700 ligoninių, 93 — raupsais sergantiems, kurių yra 25 000.

• **Pontifikalinė Mokslo Akade-mija** turi 70 garsiausių pasaulio mokslininkų, kurių dvidešimt yra gavę Nobelio premiją. Jų yra iš Argentinos, Australijos, Belgijos, Brazilijos, Kanados, Čilės, Dani-jos, Suomijos, Prancūzijos, Vokie-tijos, Japonijos, Indijos, Anglijos, Airijos, Italijos, Jugoslavijos, Pe-ru, Meksikos, Olandijos, Portu-galijos, Ispanijos, Amerikos, Sve-dijos, Šveicarijos, Vengrijos.

• **Pirmoji vyskupija JAV** buvo sudaryta 1790 m. Baltimorėje, konsekruojant vyskupui kun. Joną Carroll. Šią istorinę datą iškil-mingai š.m. paminėjo Kolumbo vyčiai.

• **Bolivijos seimas** patvirtino trečiąją konstitucijos paragrafą, kur sakoma: „Valstybė pripažista ir remia katalikų religiją, užtik-rindama kulto laisvę“.

• **Moskvos patriarchas** Alekse-jus VI pasisakė prieš visų Bažnyčios santarpybą. Jis vėgė-kai laikosi sovietinės valdžios nu-rodymų. Suprantama, kad yra pa-vojinga kritikuoti komunistinę tvarką, bet nesuprantamas bedie-viškai ideologijai pritarimas. Jis pritarė žiauriam komunistų dar-bui Vengrijoje, jis puola popie-žių ir Vatikaną.

Atvykęs iš Lietuvos pasakoja

KAIP SUVAIDINAMI DEMOKRATIŠKI RINKIMAI?

Trūkstantis balsus sumeta urnon raudonieji tarnautojai

„Tarybiniai rinkimai — demokratiškiausi pasaulyje!“

Sitokių šūkių pravedami kiek-vieni rinkimai TSRS. „Renkami“ deputatai į apylinkes, gyvenvie-tes, miesto darbo žmonių deputa-tų tarybas. Taip pat į respublikos ir sąjungos aukščiausiąsias ta-rybas.

Keletą mėnesių prieš rinkimus kolūkių centruose, bibliotekose, skaityklose, istaigose, mokyklose rengiami agitpunktai, kuriuose vėliau vyks balsavimas. Partijos komitetas paskiria agitpunktą ve-dėją, kuris gauna pilną paramą žmonėms ir materialiai iš istai-gos, kurioje šis punktas įrengtas, o taip pat iš visų aplinkinių istai-gų. Agitpunkto kambarys iškabi-nėjamas plakatais, šūkais, stalai apdengiami raudonu audeklui, ant jų laikraščiai, žurnalai, šašės, šachmatai, na, ir būtinai radijo priimtuvai.

Kandidatų „parinkimas“

Keli aplinkiniai kolūkiai, istai-gos iš savo gretų paskiria agita-torius, kurie kartu su studentija eina per kiemus, namus ir surašo visus asmenis virš 18 metų. Vė-liau šie sąrašai perspausdinami rašomąja mašinele. Kiekvienam agitatoriui paskiriama keliolika kiemų ar keliolika namų mieste, kurių gyventojus jis priešrinkimi-niame laikotarpyje privalo supa-zindinti su rinkimine sistema, kandidatais, kvesti ir susirinki-mus, susitikimus su kandidatais. Rinkimų dieną, nuo ryto iki vė-lyvos popietės, agitatoriai nuolat palaiko ryšį su rinkimine apylin-ke, rinkdami sąrašuose tuos pi-lietius, kurie dar nebusavo ir po to, eidami juos raginti atlikti sa-vo pilietinę pareigą. Agitatorių politiniai lygiui kelti rengiami dažni seminarai, instruktažai, ap-rušinami specialia literatūra. Di-delė dauguma agitatorių patys bū-dami nepartiniai, o tik išsilavinę inteligentai, apsiriboja pakviesda-mi rinkėjus į susirinkimus, susiti-kimus su kandidatais ir įteiki-dami kvietimus į balsavimą. To-dėl baigiantis priešrinkiminių laikotarpiui, spaudoje dažnai gėli-ma skaityti „patrijų“ nusiskun-dimus, kad, girdi, jis nežino savo balsavimo punkto, nematęs agita-toriaus ir t.t.

Jau keletą mėnesių prieš rinki-mus partijos komiteto organiza-ciniame skyriuje yra sudarytas kandidatai ir deputatus sąrašas ir suskirstyta kur kuris bus balso-vas. Nuo šio momento jie jau faktiškai išrinkti, belieka tik spektaklio pravedimas. Partijos ar vykdomasis komitetas praneša

kolūkių, įmonių, istaigų partor-gams jų rinkiminėje apylinkėje įmatyto kandidato pavardę. Par-tinės organizacijos sekretorius or-ganizuoja kolūkių, istaigos, imo-nės, darbuotojų susirinkimą kan-didatams iškelti. Prieš tai jis ke-liams aktyvesniems bendradar-biams „pasidū“ pasisakytį susi-rinkime, nes priešingu atveju ga-li išeiti, jog niekas nenorėtų pasi-sakyti. Vienas įpareigojamas pa-sisūlyti kandidatą, trumpai supa-zindinant su jo nuopelnais, pasie-kimais. Kiti keli išstoja prieš su-sirinkusius ir jo kandidatūrai pri-riai. Seka pirmininkaujancio: „Kas už?“ — pakyla visos rankos. „Prieš nėra?“ — tylą salėje. „Vienbalsiai!“

Panaudojami ir nepartiniai

Nedidelė dalis kandidatų būna ir iš nepartinio tarpo — darbuo-jų, sąžiningų, gabių žmonių, kurie vien savo sugebėjimais, darbu pa-siekia to, jog partija panaudoja juos savo propagandai. Jie visi kartų su partiniais tėra tik statis-tai, iškamšos tarybinio „parla-mento“, kuris įstatymškai įre-mia tai, ką jau įvykdė komunisti-nių gangsterių gauja, sėdinti par-tijos komitetuose, saugame; mili-cijoje, prekyboje, kolūkiuose, re-dakcijose, istaigose. Siame vis di-dėjančiame raudonųjų gangsterių sraute, kaip lašas jūroje, dingsta tie keli idealistai. Dabartiniai komunistai — karjeristai, turi sa-vanaušiškus tikslus — prisiden-giant partijos, liaudies vardu ža-dėję už keliasdešimt metų visiems rojų, o paties išnaudojant savo artimą, dabar kaip rojuje gyven-ti. Plepėti apie laiką ir plėsti sa-vo vergų imperiją ir vakarus, sie-kiant patenkinti augančias karje-ristų gretas vadovaujančiomis, šilomis vietomis. Juk lengviau-sis ir pelningiausias verslas yra plepėti, žadėti — o kas tuo nenori tikėti, tai „sureguliuoja“ pini-gais pirktoji KGB — Valstybės saugomo komitetas.

Po kandidatų išskėlimo vyksta rinkėjų susitikimai su jais. Kad sušauktų savas žmones, po trumpų kandidatų pasisakymų, kur jie dėkoja už jiem pareikė-tą pastikėjimą, rodomi nemoka-mi kino filmai, išstoja meno sa-veiklos būreliai su savo prog-ramomis.

Tik pasirodžius spaudoje rin-kimai žinute apie artėjančius rin-kimus, apie naujas tarybines liau-dies solidarumą su partija ir vy-riausybės demonstracijas, iš par-tijos komitetu statčių iškeliauja rinkiminių komisijų sąrašai. Jos išrenkamos tais pačiais metodais kaip ir kandidatai ir deputatus. Jeigu apylinkių komisijai nariai, sekretoriai ir pirmininkai bei agi-tatoriai visas jiems pavestas pa-reigas turi atlikti neatsitraukda-mi nuo savo tiesioginio darbo kaip visuomeninių krūvi, tai stam-besnių vietu komisijos, kaip apy-gardinės, atleidžiamos nuo tiesio-ginių pareigų, paliekant algą.

Rinkimų išvakarėse, rinkiminė-je patalpoje galima matyti civil-ių apsirėngusių saugumiečių bešniukštėjančių visus užkam-pius, išstatomi milicijos patruliai.

Balsavimai nuo 6 val. ryto

Penktą valandą ryto susirenka rinkiminių komisijų nariai, ir jiems priskirti padėjėjai rinki-mams praversti. Jie suseda po du prie stalo: kiekviena tokia grupė aptarnauja rinkėjų alfabeto tva-rką — rinkėjų sąrašai nuo A iki C sudaro vieną grupę, nuo D iki G antrą ir t.t. Rinkėjų sąrašuose yra atžymėta: pavardė, vardas, tėvo vardas, gimimo metai, adresas. Taip pat turi balsavimo biuletenį, atspausdintus spausuote, atvirutes dydžio. Tai didesnė da-limi tuščias popierio lapelis, ku-riame skaitome, jog tokioje tai apylinkėje kandidatai ir deputatus iškeltas toks tai pilietis, nuo to-

tiesio-ginių pareigų, paliekant algą.

Laisviesiems žmonėms Vaka-ruose gali kartais susidaryti išpu-dis, jog pas juos rinkimai nevisa-da demokratiški, jog didelė įtaka į jų eigą turi pinigai. Idomu, kas lengviau įveikti: ar piniginis bar-jeras ar kalėjimo mūrai? Atsidė-je logiškai pagalvokime, kaip yra toje TSRS. Ar galimas dalykas, jog viena ir ta pati grupė laisvuo-se rinkimuose gautų 98-99% bal-sų, kada Džiugašvilio laikais de-simtis milijonų buvo kalėjimuose, lageriuose?

Proletarinis diktatorius gi kal-ba apie „demokratiškiausius“ rin-kimus būsimoje pasaulinėje komunistinėje imperijoje, kuriuos praves raudonieji gangsteriai. Ta-čią nereikės šaukti valio, o tik imesti popiergalį ir Kremliaus nasrus. Linkėjimai Amerikos „pa-žangiesiems“, kuriems skirtos paskutiniosios eilutės. Dausa.

Komunistų skaičius V. Europoj

Paskutinieji septyni metai: kom-unistų partijų Vakarų Europoje nebuvo sėkmingi. Iš partijos išstojo net trečdalis narių, o bali-ko tik du milijonai. Balsuotųjų už juos skaičius iš 13 ml. n. b. i. to iki 11 ml. Atstovai parla-men-tu rėmė 331 krito beveik 100.

Daugiausia komunistų partijos itaka sumažėjo Prancūzijoje ir V. Vokietijoje. Prancūzijoje ats. v. parlamente iš 96 sumažėjo iki 10. Per 1958 m. rinkimus partija su-rinko visų milijonų balsu ma-žiau, bet nežinint to, keturi mi-lijonai prancūzų dar balsavo už juos. Per septynerius metus iš partijos išstojo apie 250 000 na-rių. Komunistų smukimo priežas-tin yra laikoma gen. de Gaulle vadovavimo sėkmingumas.

Vokietijoje per paskutinius rin-kimus komunistai neteko 600 000 balsuotojų, bet kadangi partija

kios tai įmonės kolektyvo. Taš-kas. Vienas vienintelis kandida-tas — jokio pasirinkimo nėra.

Lygiai šeštą valandą ryto prasi-deda rinkimai. Pirmieji balsuoto-jai fotografuojami, apie juos pa-rašoma propagandinių žinučių laikraščiuose.

Įėjęs į patalpą, rinkėjas eina prie stalo, sujieško savo raidę, pa-tekia pasą. Rinkiminės komisijos narys sąrašo vienoje skiltyje at-žymi raštu „taip“ ir įteikia balso-avimo biuletenį. Rinkėjas kilimo takeliu šį lapuką neša į rinkiminę urną ir dažniausiai per kitas du-ris įseina iš patalpos. Atsiranda vienas kitas ir „didžiųjų brolių“, kurie įeina į 2-3 esančias kabinas. Ten ant rinkiminio lapelio parašo padėkos žodžiai partijai už suteiktą didybę. Apie tai vėliau praneša laikraščiai. Neliesime metodų, kuriais Džiugašvilio lai-kais Lietuvos žmonės buvo išde-rinoti — dalyvauti rinkimuose, pačiuoti balsus už partijos iškam-šas 98-99%. Rinkiminiai spektak-liai atnešdavo vieną raminantį faktorių — rinkiminiame laiko-tarpyje žmonės nebuvo velkami į taigas.

Falsifikuoja apylinkės ir central

Vykstant rinkimams, kas pora valandų specialus agentas suren-ka žinias, koks procentas rinkėjų jau dalyvavo ir praneša augstes-niems rinkiminėms komisijoms. Mat, vyksta savotiškas lenktynia-vimas, kurioje apylinkėje iki pie-tų bus daugiausiai nubalsavę, kur geriausiai dirbama.

Atlikus savo pilietinę pareigą, čia pat užsukama į laikinai įren-g-tą bufetą; galima pasilinksinti, išgerti, pasiūkti, stebėti meno sa-veiklos kolektyvų pasirodymus. Vakarop rinkiminė apylinkė, iš-tuštėja, prasideda rinkiminių komi-sijų narių siuntimas pas tikrus ir apsimetusius ligonius, senelius ir panašiai. Jiems įbrukamas biu-letėmis ir jie imeta į jiems pakis-tą dėžutę. Neradus rinkėjo, patys nariai imeta balsus, arba ta pati padaro trumpai prieš 24 val. vienas atakingųjų už rinkimus par-tiečių, kuris peržiūri rinkėjų są-rašus ir nurodo nedalyvavusių balsavime kiltysse atžymėti „taip“ ir sumeta pats jų balsus į urną. Tai dažniausiai neviršija 5%.

Siuo atveju, atrodo, pasitarnau-ta žmonėms ir išgelbėta nuo KGB teroro. Nes juk visi tie rinkimai tai vien tik propagandinis farsas. Čia negaliojanti ar prieš balsų beveik niekas nežino kaip jie at-rodė. Be to, galite braukyti ir ra-šyti ant to rinkiminio lapelio kiek norite, jie nieko nepakeičia, taip kaip nieko nepakeičia vengru bal-savimas ginklais, ar milijoninės pabėgėlių kojos iš Rytų Vokietii-je. Už rinkimų partinė linija at-sakingas asmuo, jei kas vyksta kreivai ir falsifikacijos keliu ne-įstiesina, atsako savo kailiu, nors galų gale bus sufalsifikuota cen-trinėje rinkiminėje komisijoje, ku-ri drebina kinkas prieš Kremlių.

Laisviesiems žmonėms Vaka-ruose gali kartais susidaryti išpu-dis, jog pas juos rinkimai nevisa-da demokratiški, jog didelė įtaka į jų eigą turi pinigai. Idomu, kas lengviau įveikti: ar piniginis bar-jeras ar kalėjimo mūrai? Atsidė-je logiškai pagalvokime, kaip yra toje TSRS. Ar galimas dalykas, jog viena ir ta pati grupė laisvuo-se rinkimuose gautų 98-99% bal-sų, kada Džiugašvilio laikais de-simtis milijonų buvo kalėjimuose, lageriuose?

Proletarinis diktatorius gi kal-ba apie „demokratiškiausius“ rin-kimus būsimoje pasaulinėje komunistinėje imperijoje, kuriuos praves raudonieji gangsteriai. Ta-čią nereikės šaukti valio, o tik imesti popiergalį ir Kremliaus nasrus. Linkėjimai Amerikos „pa-žangiesiems“, kuriems skirtos paskutiniosios eilutės. Dausa.

Naujoji komunistų programa ir pavergtos tautos

J. M. SUGZDA

Zinome, kad dabartinė Rusijoj yra pavergtą jau iš seno daug tau-tybių, ir pridėta daug naujų. Vie-ni vadinami satelitais, kiti — tie-siai pavergtaisiais. Komunistai, statydami komunistinį „rojų“, ne-žmiršta ir tautybių reikalo — ji gana smulkiai jau dabar nusako. Jeigu nelabai galima tikėti gamy-bos ir būsimos ūkio kiekiams, ku-rie padvigubės, patrigubės ar se-sis kartus padaugės per sekančius 20 metų, tai tuo, ką jie žada pada-ryti su pavergtomis tautomis — galima patikėti, nes čia nereikės nei stebuklų, nei gamybos super-rezultatų. Su tautomis nurodytą programą jie vykdys su kaupu.

Dėl dabarties jie konstatuoja, kad „socializmo sąlygose vyksta tautų klestėjimas, sutvirtinimas jų suverenitetas“. Jau dėl dabar-ties įvertinimo mūsų nuomonės skiriasi. Pirmiausia, kad ten tau-tos jokio suvereniteto neturi, yra prispaustos ir jokio savistovumo nėra nei vienoj gyvenimo srity: Maskvos emisariai diktuoja ir tau-tinį gyvenimą slopiną. Visoj pro-gramoj raudonu siulu eina rusų tautos pirmavimas, o kitų tik pri-sitaikymas ir vegetavimas. Ateity to visos tautos turės „susipras-ti“ ir susilieti su „didžiąja“ tau-ta, o jeigu nesusipras pačios, tai gyvenimo eigos ir „savanoriškų“ nuolatinių išvežimų į broliškas respublikas dėka išnyks.

„Tautų vystymasis vyksta ne au-ginant jų nacionalines pertvaras, nacionalinius ribotumus ir egoiz-mą, kaip tai vyksta kapitalizme, bet jų artėjime, broliškaj savi-tarpinėj pagalboj ir draugystėj. Naujų pramonės centrų kūrimas, gamtos turtų atradimas ir jų ap-dirbimas, naujų plėšinių žemių iš-naudojimas ir susisiekimo išo-bulinimas gelbsti gyventojų jud-rumui ir tam pačiam bendram tautų bendravimui visoje sąjun-goje. Sienos tarp draugiškų res-publikų sąjungos ribose netenka buvusios reikšmės“.

„Su komunizmu pergale Sovietų Sąjungoj vyks dar didesnis tautų artėjimas, išaugs jų ūkinė ir idejinė bendruma, vystysis jų bendri komunistiniai dvasinio vei-dro bruožai. Vienok nacionalinių skirtumų naikinimas, o ypač kal-bos skirtumai, užtruks ilgiau — tai yra ilgesnis pasiekimas, kaip kla-sinių skirtumų išnaikinimas“.

Komunistų partija skelbia se-kančią tautų programą:

1. toliau tėti visų tarybinių tautų ūkio ir kultūros vystymąsi;

2. derinti visos valstybės inte-resus su kiekvienos respublikos interesais; tautų artėjimas ir su-

pratimas bendro reikalo pagelbės nugalėti nacionalinį egoizmą;

3. augs tautų idejinė vienybė, artės jų kultūros, plėsis naujos bendros visoms tautomis revoliu-cinės tradicijos;

4. rusų kalba jau tapo tarptau-tine kalba ir pagrindu Sov. Są-jungos tautų bendravimo;

5. nuosekliai vykdyti gyvenime internacionalizmo principus tau-tų santykiuose, stiprinti tautų draugystę, „vesti neatlaidžia ko-vą prieš šovinizmą ir betkokių nacionalinius pasireiškimus atgy-ventų laikų, prieš tautinio išsisky-rimo tendencijas, praeities ide-aizaciją, tautų istorijoj socialisti-nus skirtumus, prieš atgyvenusius tautinius papročius“. „Neleisti betkokie pasireiškimai tautinio at-skirumo auklėjime ir panaudoji-me įvairių tautų darbininkų tar-pe“.

„Partija ir ateity tvirtai kovos su buržuazinio nacionalizmo reak-cine ideologija, su rasizmu ir kos-mopolitizmu“.

„Komunistinė ideologija — pa-ti humaniškausia ideologija“; partija auklės visus žmones moks-liskai-materialistinej pasaulėžiū-ri, nugalint „religinius prieta-rus“, bet ir neleidžiant tikinčiųjų užgauliojimo. Reikia esą kantriai aiškinti religinių įsitikinimų ne-pagrįstumą.

Jau iš „laimingo socializmo“ perėjo turime praktikos, kaip buvo vykdomas tautų bendravi-mas ir kaip buvo remiamas tauti-nis pasireiškimas.

Faktiniai tai buvo rusų tautos viešpatavimas ir bendras tautų rusinimas. Rusifikacija ejo šalia bolševizacijos: rusų kalba, rusų literatūra, rusiškai papročiai, rusų žmonių protegavimas ir jų sodi-nimas į visas atskingas vietas, aplamai rusų kolonizavimas bei augimas visose „broliškose res-publikose“.

Dabar, ateinant „palaimintai komunizmo gadynei“, šis rusų tautos ir jos interesus išsigėlėjimas bus dar didesnis. Tikslas — išnaikinti atskiras tautas, išnaikinti jų kalbas, papročius, praeities atsi-minimus, kitaip sakant jų istoriją.

Charistinė Rusija visomis pa-stangomis siekė surusinti Lietu-vos istoriją. Bolševikinė Rusija tai daro dar griežčiau bei radikaliau.

Taip vadinamas „internaciona-lizmas“ yra ne kas kita kaip rusi-nimas. Koks gali būti Rusijoj in-ternacionalizmas? Tik rusiškias.

Ir taip visose srityse. Ir taip vis vardan komunizmo!

SUDBURY, Ont.

SAUNIOS IŠLEISTUVES. — Romas Racininkas šimet sėkmingai užbaigė St. Charles Tėvų bazilijonų kolegiją ir išvažiavo į Toronto studijuoti psicho-logijos. Jam buvo surašius šaunios iš-leistuvės. Bažnyčioje buvo jo intenci-ja iškilmingai atgiedotos šv. Mišios. D. Kriaučiūnaitis ir G. Kasperinis at-lorij išpuosė gyvomis gėlėmis. Iš-leistuvės dalyvavo labai daug artimų šeimos draugų ir gausus būrys jauni-mo. Buvo pasakyta daug kalbų ir ge-riaujų linkėjimų. Įteikta brangių ir praktiškų dovanų. Be kitokio buvo pa-

linkėta unte išsijungti į liet. stud. or-ganizacijas ir ateityje sukurti lietuviš-ka seima. Į visų kalbas Romas atsakė gražiai lietuviškai, nors lietuviškos gimnazijos ir nelankė. Jis lankė lietu-vių šėst. mokyklą, per eilę metų patar-navo per lietuviškas pamaldas, o pas-kutinių laikų suorganizavo lietuvių jaunimo orkestrėlį, kuris priekiai pasi-rodė įvairiomis progomis. Džiugu, kad lietuvių tarpe yra susipratę! Seimų, kuriuos sugėba taip išauklėti savo vai-kus, kad jie veržiasi į augstąjį moks-lą, ir augščiaur prasimuose, galės sėk-mingai prisidėti prie Lietuvos išlais-vinimo. Už tai pirmoji vyti tenka pa-garba tėvams, kurie rūpinasi švieses-ne savo vaikų ir savo tautos ateitimi. Tėvų garbei sugiedota Ilgiausių mo-ty. Išleistuvės buvo filmuojamos, foto-grafuojamos ir visos kalbos užfiksuo-tos juostelėje. Tai pirmos tokio stiliaus išleistuvės Sudburyje.

ELENA STASKEVICIŪTĖ, Stasio Tolviškos sužadėtinė, laimingai atvyko iš Punksio, Suvalkų trikampio. Iškil-mingos sutuoktuvės bus rugėjo 23 d. Krsp.

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Siunčiame **ORO PAŠTŲ** Jūsų sudarytus ir apdrastus įvai-rius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitka.

Gyveną ne Toronto, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno sivo-rio siuntinius, bei užsakymus reikėjimus iš Europos valstybių, siunsti-mus paštu ar eksprešu. Apmokėsite gavy mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 6-6686. Ponia V. Juraitis, 94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskėvičienė. DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALUZA

IS PRAEITO KARO UŽRASU

Povandeniniai laivai

(Tęsinys iš pr. nr.)

Kebli padėtis. Panerti negalime, o lėktuvai čia pat. Iki šiol dar ne-turėjome susikirtimo su šiais pauksčiais. 29 mm priešlėktuvinė patrankėlė prie bokštelio visada buvo tokiems momentams pa-rengta. Negalint uždaryti dang-čio, kapitonas priėjo prie pa-trankėlės ir paleido visą seriją. Vienas lėktuvas buvo maždaug 1 000 metrų aukštyje. Klūdytas ar neklūdytas, jis pasisuko šonu, atsisakydamas tiesaus užskridimo numesti bombas. Klaida buvo pra-žūtinga. Taikinytis dabar buvo ne-paprastai geras, o savo ginklais gintis negalėjo. Pakako iš patran-kėlės tik vienos ilgesnės serijos ir lėktuvas smigo žemyn, atsimu-šė į vandenį ir nusunkė. Niekas neišsigelbėjo. Dabar ir kitas lek-tuvas darė užskridimą. Mūsų ka-pitonas vėl atidarė ugnį. Vienas variklis pradėjo rūkti ir lėktuvas nusuko šalin, laimingai išvengęs savo draugo likimo. Visi sveiki-nom kapitoną už gerą šaudymą, nes joje ne jis, būtime visi žu-ve. Už šį pasizymėjimą jis buvo apdovanotas aukšiniu vokiečių krūviu.

Sį kartą mes įplaukėme į Bres-to uostą. Čia buvo didesnė laivų bazė nei Lorient. Buvom apgyven-dinti didelės jūrininkų mokyk-los patalpos. Jos stovėjo ant di-delės kalvos. Žemiau, jūros kran-to uolose buvo įrengti bunkeriai povandeniniams laivams, nes oro pavojai buvo skelbiami vis daž-niau ir dažniau. Bunkerių staty-mo darbu buvo suorganizuota di-džiulės žmonių ir medžiagų ma-sės. Sunkvežimais paskui sunkve-žimį per miesto gatves vežė žvė-rų, cemento ir geležį. Viskam va-dovavo Todt organizacija.

Niekas nežinojo, ką darys su mumis — jūrų kadetais. Atrodė, kad mūsų nebesus į Vokietiją tolimiesiam apmokymui. Lūdna buvo tik, kad mums nedavė, kaip kitiems jūrininkams, atostogu.

Laukėme nežinodami, kokia bus nauja paskirtis. Laivas tuo tarpu buvo parengtas kitiem plaukimui. Matyt, mums teks tose pačiose pareigose vėl leisti į jėras.

Po kiekvieno plaukimo laivo kapitonas pr

„GRĮŠIU ATGAL Į APKASUS ANAPUS ATLANTO“

Pasikalbėjimas su profesoriu Juozu Eretu Toronte

Vos profesorius įžengė į Torontą, paprasčiau pasikalbėjimo. Jis, kaip buvęs Eltos direktorius, greitai ir maloniai sutiko pasidalinti savo patirimi su „TZ“ skaitytojais.

— Ar profesorius pirmą kartą Kanadoje?

— Taip. Daug keliavau; bet ligšiol neturėjau laimės užsukti į Kanadą. Džiaugiuos, kad ši kartą išpildė mano troškimą aplankyti šį idomų kraštą, kurio žaidžiais ledo hockey žaidikais, pasaulio čempionais, as Sveicarijoje dažnai gerėjaus.

— Bet kaip Jūs, Sveicarijos ūnus, patekote į lietuvių judėjimą?

— Visai atsitiktinai. Matote, studentaudamas Friburgo universitete, susipažinau su lietuviu, kurie tuomet savo Informacijos biurui įsijungė į šio sektoriaus sekretoriaus svetimos kalbos. Aš gavau tą vietą, ir ten bedirbdamas susipažinau su Mykolu Ašmū, studentu iš Klaipėdos krašto. Jis mūsų kalbose gydyti nuo džiūvo ir sugrįžęs į tėvynę tikėjosi daug nuveikti jos naudai. Tačiau 1918 m. siautės gripas pakirto jo gyvybę. Prieš mirtį jis mane graudžiai prašė, kad jo vieton vykčiau Lietuvon pasidaryti. Norėdamas jam palengvinti mirtį, pasižadėjau vykti bent vieneriems metams. Jis tuo džiaugėsi ir tarė: „Jei vykti vieneriems metams, ten pasiliksi visam amžiumi“. Taip ir įvyko.

— Kas Jūs dabar atvedė į mūsų žemyną?

— Buvau pakviestas su paskaita į LK Mokslo Akademijos suvažiavimą Čikagoje. Atlikęs ten savo pareigą, dabar, atsiliepdamas į ateitininkų bei šiaip lietuvių višumėnės prašymą, lankau kelias stambesnes kolonijas. Nuosirdžiai pakviestas torontiečių, su malonumu užsukau ir į Kanadą.

— Kaip praejo mokslininkų suvažiavimas Čikagoje?

— Ogi puikiai. Mūsų prieteliai Amerikoje nuostabiai sėkmingai pravedė šią mokslo šventę, per kurią buvo skaitytos net 23 paskaitos reikšmingomis temomis. Be manęs dalyvavo dar du paskaitininkai iš Europos: prel. Tulaba ir prof. Ivinskis iš Romos.

Kokios naudos Jūs tikėtės iš tokių suvažiavimų?

— Jie bendrą darbą surinkus išbarstytas mūsų mokslo jėgas ir paskatins jas į tokią darbą, kuris dabar negali būti dirbamas Lietuvoje. Prieš komunistinį dialektinį bei istorinį materializmą reikia statyti kurkas tikresnį bei gražesnį krikščionišką humanizmą: juk mes negalime grįžti namo tuščiomis rankomis.

— Iš Jūsų atsakymo, profesorau, supratau, kad tikite į mūsų grįžimą į tėvynę?

— Aišku. Mes anksčiau ar vėliau grįšime Lietuvon, nes kolonializmui žlungant, turės su laiku žlugti ir rusų kolonializmo režimas Baltijos kraštuose. Laisvė, kuri duodama negrams, turi būti duodama ir mums. Bet grįžimas namo ir Lietuvos išlaisvinimas iš komunizmo poveikio nebus triumfalinis pergalės žygis — reikia nuvykti su sveikesnėmis idėjomis ir su išganingesniais planais. Visai tai reikia paruošti jau dabar.

— Ar lietuvių išeivija, Jūsų manymu, gerai supranta šį reikalą?

— Taip. Daug keliavau; bet ligšiol neturėjau laimės užsukti į Kanadą. Džiaugiuos, kad ši kartą išpildė mano troškimą aplankyti šį idomų kraštą, kurio žaidžiais ledo hockey žaidikais, pasaulio čempionais, as Sveicarijoje dažnai gerėjaus.

lą ir pakankamai veikliai įsijungia į šį darbą?

— Mūsų emigrantai daug daro ta kryptimi: antai Čikagoje mačiau pasigėrėtiną pavyzdį. Garbė visiems, kurie supranta Apaizdos intencijas ir tikrą savę išsivadėjimo pildo jiems iš augščiau uždedamą pareigą. Žinoma, mes visi galėtume dar žymiai daugiau padaryti.

— Ar jūs negalėtumėte mums pasiūlyti konkrečių gairių?

— Svarbiausia: išlaikyti lietuvių, savo kalbą, savo tautines bei religines tradicijas. Tai sėkmingai galima daryti per savo parapijas, mokyklas, organizacijas ir spaudą. Dabar kaip tik laikas užsūyti vaikus į šeštadienio mokyklas. Kad tik visi tėvai šiame degančiame reikale suprastų savo pareigą! Sprendžiamą itaką daro ir laikraštis. Ipratinkime delfo ir prieaugių skaityti mūsų spaudą. Turint tokius patraukliai leidžiamus „Teviskės Žiburius“, neturėtų būti sunku jais sudominti ir jaunimą.

— Kaip praejo mokslininkų suvažiavimas Čikagoje?

— Ogi puikiai. Mūsų prieteliai Amerikoje nuostabiai sėkmingai pravedė šią mokslo šventę, per kurią buvo skaitytos net 23 paskaitos reikšmingomis temomis. Be manęs dalyvavo dar du paskaitininkai iš Europos: prel. Tulaba ir prof. Ivinskis iš Romos.

Kokios naudos Jūs tikėtės iš tokių suvažiavimų?

— Jie bendrą darbą surinkus išbarstytas mūsų mokslo jėgas ir paskatins jas į tokią darbą, kuris dabar negali būti dirbamas Lietuvoje. Prieš komunistinį dialektinį bei istorinį materializmą reikia statyti kurkas tikresnį bei gražesnį krikščionišką humanizmą: juk mes negalime grįžti namo tuščiomis rankomis.

— Iš Jūsų atsakymo, profesorau, supratau, kad tikite į mūsų grįžimą į tėvynę?

— Aišku. Mes anksčiau ar vėliau grįšime Lietuvon, nes kolonializmui žlungant, turės su laiku žlugti ir rusų kolonializmo režimas Baltijos kraštuose. Laisvė, kuri duodama negrams, turi būti duodama ir mums. Bet grįžimas namo ir Lietuvos išlaisvinimas iš komunizmo poveikio nebus triumfalinis pergalės žygis — reikia nuvykti su sveikesnėmis idėjomis ir su išganingesniais planais. Visai tai reikia paruošti jau dabar.

— Ar lietuvių išeivija, Jūsų manymu, gerai supranta šį reikalą?

— Taip. Daug keliavau; bet ligšiol neturėjau laimės užsukti į Kanadą. Džiaugiuos, kad ši kartą išpildė mano troškimą aplankyti šį idomų kraštą, kurio žaidžiais ledo hockey žaidikais, pasaulio čempionais, as Sveicarijoje dažnai gerėjaus.

— Iš kokios pusės Jūs matote rimčiausią pavojų mūsų tautiniam bei religiniam darbui?

— Pakartojau: iš nutautejimo. Būkime tat jautrus šiame reikale, ir nemanykite, kad mes vis tiek pasmerkti be ženklo išnykti šiame „melting pot“. Kas nori išnykti, tas žinoma išnyks. Bet kas jau norėtų išsivadėti brangiausio savo turto?

Toliau mums gresia rimtas pavojus iš „aptukimo“. Gerai, kad galiausiai Dievulis dabar mums leidžia gyventi dar šventame Rašte minimuose „riebiuose metuose“. Bet išeivija turėtų misticškai suprasti šią malonę. Apaizda tikrai nori mums padėti iškurti, kad greičiau galėtume pradėti kurti, t.y. „dirbti ir kovoti dėl Lietuvos“, kaip mus moko ateitininkų himnas.

Delfo medžiagieji turtai negali mus sugundyti ir lėbavimą, nusikandimą pigiame miesčio, nuskume ir gėdingame buržuazizme. Istorinis momentas reikalauja kovotojų, o ne aptukusių „goodtimerių“!

— Ar Jūs, profesoriau, pasiliksite mūsų kontinente?

— Atlikęs savo darbą Amerikoje vėl grįšiu į Europą. Ji būtų pirmas iš Sovietų Rusijos besiveržiančio komunizmo auka, delfo ją pirmiausia ir reikia ginti. Tai, vėl įsijungiant į apkasus anapus Atlanto. O Jūs, čia gyvenantieji, iškalkite visiems kanadiečiams ir amerikiečiams, kad jeigu Berlynas ir Vakarų Europa bus užlieti raudonosios jūros, ir jie nebebus saugūs. Mes tik būsime pirmą auką, jie gi antra.

— Ačiū, profesoriau, už šias mintis. Jūsų gilus išvargimas ir drąsa žavi mus. Tebūnie sėkmingas Jūsų viešnagė lietuvių kolonijose, kur Jūsų žodis mielai laukiamas.

Pr. G.

„Jaunas sakalas iš Alpių“

PROF. DR. J. ERETO ATSLANKIMO PROGA

Išvėijoj esama nemaža mūsų tautiečių, kuriems šis garbingas vardas nežinomas. Nežino jo mūsų tremties jaunimas, nes nedalia sugriovė visus tiltus, kuriais kadaise prof. dr. J. Eretas nukildavo į lietuvišką jaunimą, į pačią jo širdį.

Kas jis? Jis yra žmogus iš krašto, „kur kalnai baltomis karūnomis ir dangu atsiremę“, jis „jaunas sakalas iš Alpių“, kaip poetė Salomeja Neris kadaise apibūdino jį ir jo spalvingą kraštą. O dar gražiau jo šali apdainavo mūsų širdies ir dvasios didžiūnas Maijonis, žavėdamasis vakaru ant ežero Keturių Kantonų ir klausydamas varpų Lucernos, kurie Dievui „aukojo darbus garbingus žmogaus ir gamtos“. Jis yra grynakraujis sveicaras, legendarinio Vilhelmo Telio ainis.

Betgi jo buvimas nors ir ano nuostabaus krašto šūniumi dar nedaug ką pasako. Nes mūsų senesnioji karta pažįsta daug sveicarų. Juk ten studijavo nevienu lietuviu, ir Lietuvos laisvės idėją brandino, kūrė 1918 m. tapo kūnu. Jis yra daugiau kaip sveicaras. Jis pasirinko Lietuvą savo antrąją tėvynę ir jai atidavė savo energingą jaunystės jėgas. Tai, turbūt, vienintelis žmogus mums žinomas

istorijoje, kuris su meile priėmė savo mirštančio draugo lietuviu testamentą, įpareigojantį už jį atlikti pareigą savo numylėtai Lietuvai. Ir tą pareigą dr. J. Eretas atliko retu nuosirdumu ir pasiryžimu, net tapdamas garbiu Lietuvos kariuomenės savanoriu, o dabar nešdamas nemažą savo amžiaus metų krūvį.

Pažinojo prof. Eretą ne tik jo fakulteto studentai, bet ir visas universitetas, nes jis mylėjo studentus, o studentai — jį. Pažinojo jį daugelis organizacijų — ateitininkai, pavasarininkai, angelaičiai ir kiti. Sioms organizacijoms jis arba vadovavo, arba buvo vienu sumanytoju ir steigėju, arba geru patarėju. Žinojo apie jį ir Lietuvos sportuojantis jaunimas, kurį jis ir organizavo ir jiems rasė įvairiais sporto klausimais. Jis buvo žinomas ir miestų gyventojams, nes jis suorganizavo nemažą kongresų, švenčių, runginių ir t.t. Jis buvo veiklus ir blaivybės idėjos skleidėjas Lietuvoje, nuosirdus labdarys, geras patarėjas. Suorganizavo nemažą lietuvių kultūrinį įstaigų ir joms vadovavo. Eltos vardas, kuris dar ir šiandien nuskamba pasaulyje yra dr. J. Ereto nuopelnas. Nesvetimas jam buvo ir politinis darbas: jis buvo antrojo Lietuvos seimo nariu. Paskutinis ikišiol jo atliktų labai didelių ir vertingų darbų yra jo parašytas veikalas apie prof. St. Salkauskį.

Gali kilti klausimas: tai kaip gi su jo paties tėvyne, su gražiąja Sveicarija? Kodėl jis ją pamiršo? Čia ir glūdi Ereto kilnumas, nes jis savo kalnuotos šalies nepamiršo ir ant jos aukuro sudėjo nemažiau pastangų ir energijos. O jei kartais savam kraštui jų kiek ir pritrūko, tai jis iš jo ir nereikalavo, nes Sveicarija yra nepalyginamai laimingesnis kraštas, kaip Lietuva ir savo sūnų duoklės nepagali nusikrauti. Jis dirbdamas Eretas suprato, jog reikia daugiau duoti tam, kas mažiau turi. Tai plačios apimties pergyvenimas, kurį gali perprasti tik labai didelės erudicijos ir jautrios širdies žmonės. Vienu tokiu yra ir šis garbus sveicaras, kuris savo didžiąją pareigą sėkmingai tęsia ir dabar. Jis sėkmingai kalbomis skaito paskaitas, skelbia straipsnius, spausdina knygas, vis išskeldamas mūsų tautos didybę ir jos nedalia, vis būdindamas pasaulio sąžinę ir reikalaujdamas mums teisybės. Nepamiršta jis ir lietuvišką žodį: prabilo jį mūsų tautiečius, idant juose pakurstytų lietuvišką ugnelę ir sustiprintų laisvės viltį. Bet šiandien jo žodis galbūt dar brandesnis, nes jis jį skelbia jau ne vienas: jo dukra Aldona yra jo didžioji padėjėja. Ir čia juodu abu tampa gyvu pavyzdžiu, kaip reikia branginti savo kalbą.

A. Kalnius

Atominis sunaikinimas baisus, bet apsauga galima

Vis daugiau girdime apie atominio karo grėsmę. Daugelis gyventojų yra rimtai susirūpinę ir stotasi slėptuves, kiti dar šaltai į viską žiūri, tačiau reikėtų susirūpinti visiems, kad nelaimės atveju nepasimestumėm. Civilinė apsauga paskutiniu metu suintensyvinta ir valdžia rimtai pradeda susirūpinti civilinių gyventojų apsauga.

Priešas pirmoje eilėje stengsis sunaikinti strategines oro bazes ir gynybos bei pramonės centrus, tačiau vienodas pavojus yra visiems didesniems miestams. Civilinės apsaugos pareigūnai prileidžia, kad 16 Kanados didesnių miestų gali tapti bombų taikiniais. Nors Kanada ir nebūtų puolimo taikiniu, tačiau moralės sužlugdyti gali būti pasirinktas bent vienas miestas. Kuris miestas — niekas nežino. Taip galvoja gen. Macklin.

Jeigu pvz. būtų pasirinktas Torontas ir bomba kristų kur nors Bloor-Bathurst rajone. Štai kas atsitiktų: 410.000 gyventojų žūtų iš karto ir 240.000 būtų sunaikinti ar lengviau sužeisti. Keturių mylių plote būtų nušauti visi pastatai ir 20 mylių plote daugelis namų būtų apgriauti. Maždaug 22.000 pastatų būtų sunaikinta gaisru.

Jeigu sprogtų Toronte bomba 5 megatonų — net 40% visų gyventojų žūtų ir būtų neišvairuojamas chaosas. Nuo bombozavimo centro 5 mylių plote neliktų vienos gyvybės. Gyveną priemiesčiuose taptų atominių spindulių paliešti ir gal reikėtų mirti badu. Jeigu tai įvyktų žiemą, reikėtų kentėti šaltį.

Neseniai valdžios išleista brošiūra: „Eleven Steps to Survival“, kuri patartina visiems įsigyti ir perskaityti, pabrėžia tris didžiausius pavojus: sviesą ir karštį, sprogimą ir spindulių apkrėstą orą. Sviesą būtų stipresnė už saulės. Čedria diena karštis paliestų visus net 23 mylių plote ir oda apdegtų 15 mylių nuotoly. Bombos kritimo vietoje pasidarytų mylios platumo ir 100 pėdų gilumo duobė, iš kurios iškiltų milijonai tonų žemės, akmenų, įvairių pastatų ir susimaišytų su radijoaktyviųjų spindulių apkrėstu oru, kurio negalima nei matyti, nei užuosti.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

DRAMATINĖ KOVA UŽ PROVERŽĮ Į ERDVES (2)

GARSIOJO WERNHER VON BRAUN PIRMIEJI ŽINGSNIAI

AVIACIJA SUSIDOMI VON BRAUN RAKETOMIS

Hitleris jau buvo valdžioje ir jo galia kaskart stiprėjo. Luftwaffe tapo favorizuojamoji kariuomenės dalis. Taip atsitiko gal todėl, kad aviacijos karininkai iki generolo laipsnio buvo jauni, linke į jėgą naujų kelių ir būdų, kaip tobulinti daug žadančią ginklo rūšį. Tuo tarpu kariuomenės ir laivyno planavimo darbas buvo smarkiai suvaržytas dėl vyresniosios generacijos karininkų pažiūrų. 1935 m. v. Braun ir jo bendradarbių grupė Kummersdorfe aplankė majoras von Richthofen. Norėjo sužinoti galimumus pagaminti raketinį lėktuvą. Von Braun nekėlė nedelsdamas išpildę Richthofeno pageidavimą. Dr. Ernst Heinkelio sukonstruotame lėktuve buvo įdėtas raketinis motoras, varomas alkoholiu ir skystu deguoniu. Aviacijos majoras tapo nustebintas atliktais bandymais. Sekė eilė naujų pasiūlymų. Aviacija norėjo raketinių motorų, kurie padėtų pakilti sunkiesiems bombonešiams. Taip pat lakūnai svajoję apie raketinį naikintuvą. Von Braun dirbančiųjų grupė susidėjo iš 80 žmonių. Vietos Kummersdorfo artilerijos lauke naujiems projektams įvykdyti tikrai nebeužteko. Richthofen paskyrė 5 mil. markių naujai vietai ir reikalingiems pastatams įsigyti, kad darbai eitų į priekį. Tokios sumos paskyrimas buvo didelis prasielgimas su kariniu etiketu kitų kariuomenės dalių atžvilgiu. Von Braun metinis biudžetas, kuris nepasiekė 80.000 markių, dabar operavo milijonais.

VEL MOTINA PADEDA Turedamas stiprų finansinį pagrindą, v. Braun pradėjo įsieti naujos vietovės, kur raketos galėtų skristi ne keliolika, bet 200 mylių. Jūros pakraštys tam labiausiai tiko. 1935 m. Kalėdų šventėms raketininkas aplankė tėvų ūkį Silezijoje ir, kaip įprasta tokiems atvejais, pasipasakojo visus savo vargus. Motina girdėda apie didelio žemės ploto reikalingumą raketų bandymams, prasiarė: „Kodėl tu nežiūri į Peenemuende, kur tavo senelis ant šaudydavo, ten daug ir geros vietos užtektinai“. Motinos patarimu v. Braun paklausė ir 1937 m. Peenemuendeje jau buvo pastatyta naujas raketų bandymo ir

Kaip su civiliniais gyventojais?

Civilinės apsaugos organizacija pabrėžia, kad atskiras individas yra civilinės apsaugos pagrindas. Gen. Worthington, civilinės apsaugos koordinėtorius, priduria, kad daug kas skeptiškai į viską žiūri ir galvoja, kad nėra tikslo galvoti apie apsisaugojimo priemones, nes vis tiek maža vilties išlikti. Tačiau juk kiekvieno pareiga yra gelbėti save ir savo vaikus. Pasiduoti likimui gali tik bailiai. Užtat valdžia ragina atskirus gyventojus statyti slėptuves ir butų gyventojai turėtų reikalauti, kad savininkai taip pat įrengtų saugius slėptuves.

Valdžios organai turi supirkti įvairias vaistų ir medicinos reikmenų atsargas, tačiau neturi maisto ir drabužių atsargų visuomenei. Tai priklauso pavieniams asmenims.

Brošiūra „Eleven Steps to Survival“ įsigyti galima parašius: Emergency Measures Organization, 454 University Ave., Toronto, arba paskambinti telefonu EM. 3-2122 ir paprašyti, kad ją atsiųstų.

V. K.

Ar Indijos Nehru neutralus? Ivaiziomis progomis Indijos „neutralusis“ min. pirmininkas Nehru palaiko Sov. Sąjungos pusę. Pavyzdys — Berlyno krizė. Vienas diplomatas, kuris gerai pažįsta Nehru jau daugelį metų, duoda tokį paaiškinimą. Nehru politika esanti paprasta. Jis turi tik vieną tikslą: daryti kas geriausia Indijai. Didžiausia grėsmė Indijai eina iš raudonosios Kinijos. JAV čia negali nieko padėti. Nehru galvoja, kad tik Sov. Sąjunga gali kiek sutramdyti komunistinę Kiniją.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

Kitas Indijos rūpestis yra Pakistanas. JAV palaiko draugiškus ryšius su Pakistanu, todėl Nehru galvoja, kad tik Rusija gali pagrasinti jiems. Indijai reikia materialinės pagalbos ir Nehru ją priima iš kuria begautu. Bet negalima tikėtis, kad Nehru betkada užgautų Sov. Sąjungą. Jo apskaičiavimai to padaryti neleistų.

TORONTO, Ont.

Paminėtas K. Pakštas Prof. J. Eretu atvykimas su traukė rekordinį būrį ateitininkų į Vaikų Namų salę, kur rugsėjo 16 buvo paminėtos a.a. prof. K. Pakšto mirties metinės. Prof. J. Eretas nepaprastai turiningoj paskaitoj nusivietė Pakšto asmenį ryšium su kitais ateitininkijos vadais — Dovydaičiu ir Salkauskiu. Anot Ereto, „tauta, kuri negerbia vadu, yra netik nedėkinga, bet ir nekultūringa“. Pakštas buvęs dinamiškas vadas, pasiryžęs „perkelti Lietuvą iš Azijos į Europą“. Jis galvojęs gerokai į priekį, kovojęs prieš žemdirbių lietuvių konservatyvų lėtumą ir buvęs neaprasstas. Jis buvęs Lietuvos Churchillis — nestokojęs sparnuoto žodžio bei fantazijos. Tauta be fantazijos neturi ateities. Sios dienos fantazija — rytojaus planai, porytojaus — tikrovė. Pakšto „laikrodžio“ sustoję, jo epocha užsibaigė ir nauji pakštai esą jau pakeliui.

Paskaitos pabaigoje buvo perduota K. Pakšto paskutinė kalba, pasakyta jubilėjiniame ateitininkų kongrese ir magnetofonu užrašyta. Apie LKM Akademijos suvažiavimą pranešė p. Pabedinskienė, V. Kolyčius ir Skrupskelis. Susirinkimui vadovavo ir prof. Eretą klausytojams pristatė V. Užupis.

Liet. tretininkai tarptaut. šventę Pr. sekmadienį buvo iškilmingai atšvėsta Toronte gyv. tautybių tretininkų susitarinimo šventė. 2 val. p.p. šv. Mykolo katedroje įvyko iškilmingos pamaldos. Pamokslą sakė T. Th. M. Nicastro, OFM, po to buvo atnaujiniamas tretininkų įžadų. Po palaiminimo ir gen. absoliucijos buvo pagerbto šv. Pranciškaus relikvijos.

5 val. p.p. Prince George viešbutyje įvyko vaisės, kurių metu pasakytą daug kalbų.

Iš Toronto liet. tretininkų dalyvavo dauguma nariu. Savo skaičiumi jie viršijo kitas tautybes. G.

Džiuvos specialistų suvažiavime Toronte be dr. D. Jasičiaus dalyvavo šie lietuviai gydytojai: A. Josiukas, dirbas Gage Institute Toronte, St. Paveičius, atstovavęs Toronto Workmen Compensation Board, J. J. Vingilis iš Ontario Industrial Hygiene Department, J. Baltrušaitis, dirbas Provincial Chest Clinic North Bay.

Britų kilmės gyv. skaičius Toronte nuo 70% sumažėjo iki 40%. 1951 m. Toronte gyveno 465.500 britų kilmės gyv., o 1960 m. jų buvo tik 275.000. Italų pagausėjo nuo 18.400 iki 80.000, vokiečių nuo 11.600 iki 50.000. Didžiausias italų ir vokiečių pagausėjimas yra vakarinėje miesto dalyje.

Pikietavo JAV konsulatą 25 komunistai aną savaitę vieną valandą Toronte pikietavo JAV konsulatą. Samuel Walsh, vienas vadovaujančių komunistų pareiškė, esą jie pikietuoja, norėdami atkreipti žmonių dėmesį, kad jie skatintų JAV Berlyno deryboms, bet ne dabartinėms karškesnėms užsimojimams. Jų nuomone, prez. Kennedy yra kaltas, kad vakariečiai yra nepalankiai nusistatę Berlyno krizės išsprędimui prie konferencijos stalo. Komunistų partija rengiasi siūsti protestus ir Kanados valdžiai. Min. pirm. J. Diefenbakeris, pasak Walsh, per daug laikosi amerikiečių linijos, kuri esanti priešinga kanadiečiams.

Pavergloje tėvynėje

VILNIAUS UNIVERSITETO

Dailės instituto studentai šią vasarą nuvyko į Kelmės rajoną tyrinėti šiuolaikinę valstiečių kultūrą, jos pakitimus bolševikinio sąjūdo. Tyrimo medžiagą, apimančią kraštinę, dailininkai, kaip „Kova už tautų valdžią“ kraštinę ir tyrimų apylinkę. Rinkti prisiminimai apie baudžiūnų plakimą, po 1800 psl. aprašai. Kyla klausimas — kas rinks medžiagą apie bolševikų žiaurumus, valstiečių kultūrą kolehozėje santvarkoje?

SOVIETINIS „ISTORIŠKAS“ J. ŽIUGŽDA

„Respublikos mokslininkų“ skyriuje „Tiesa“ atiduoda duoklę kadaise žinomam lietuviui J. Žiugždaui, kuris būdamas LTSR Mokslo akademijos viceprez., LTSR Aukštojo mokyklų deputatu ir Lietuvos komunistų partijos nariu, pasirinko ar galbūt buvo priverstas pasirinkti Lietuvos istorijos klastotoją kėlinį: „Tarybinis istorijos mokslas Lietuvoje neatsisakė susijęs su akademiko prof. J. Žiugždos vardu. J. Žiugžda yra vienas iš vadovaujančių istorikų respublikos istorikų gretose. Jis autorius ir redaktorius daugelio darbų, skirtų aktualiausioms lietuvių tautos istorinio vystymosi temoms. Tarybinio istorijos mokslo vystymosi kelias pokariniais metais Lietuvoje buvo sunkus. Reikėjo išgyvendinti senosios buržuazinės istoriografijos įtaką visuomenės ir senosios kartos istorikų tarpe, išsiskirti buržuazinių autorių falsifikaciją. J. Žiugždos vadovaujamas istorijos instituto kolektyvas, o taip pat jo darbu itakoje kiti respublikos istorikai, rėdami principiais komunistų partijos nurodymais ir patarimais, teisingai išsprendė visą eilę problemų, kurias buvo sukurę buržuaziniai autoriai, sukūrė visą eilę darbų iš Lietuvos liaudies istorijos...“ Tai gi, J. Žiugžda teko Lietuvos istorijos duobkasio pareigos.

DAIL. V. PALAIMAI 50 METU

Dail. Vyt. Palaima šią vasarą atšventė 50 metų amžiaus sukaktį, kartu paminėdamas 30 m. kūrybinės veiklos jubilėjų. Vyt. Palaima Kauno meno mokyklą baigė 1931 m. ir nuo to laiko visą savo energiją paskyrė tautų dekoracijoms. Sov. okupacijos laikotarpyje dailininkui teko nemaloni pareiga paruošti dekoracijas propagandiniam komunistų veiklams. 1954 m. jis piešė dekoracijas Maskvos Didžiojo teatro scenai — lietuvių literatūros ir meno dekadės baigiamajam koncertui. 1956 m. to paties teatro scena jam teko dekoruoti pasaulio jaunimo festivalio Maskvoje lietuvių delegacijos pasiro-

dymui. Nuo 1947 m. dailininkas V. Palaima dirba dailės valstybinio instituto ir valstybinio teatro dekoracijos dirbtuvei. Lietuviškajam teatrui jis yra išgudęs visą eilę tautos kartos dailininkų: R. Lukšą, J. Čelaitę, F. Navicką, J. Tautanskienę ir kt. Gilia vėga dailininkas yra išvėręs tautinių drabužių interpretacijoje. Pagal jo sukurtus tautinių drabužių projektus šiandien yra gaminami apdarai meno saviveiklininkams ir liudies ansamblių dalyviams.

KAUNO DRAMOS TEATRAS

ruošiasi statyti rašyt. J. Grušo dramą „Profesorius Markas Vidinas“. Pasak Vilniaus radio, dramos „Idėjinis smalsus nukreiptas prieš atominį karą“, bet kadangi Chruščiovas kaip tik buvo paskelbęs pradžios atominių ginklų bandymus, dramos teatro darbuotojai turėjo radijui pareikšti, kad tai buvęs „neįsivaizduojamas žingsnis“. „Tiesa“ pažymėjo, kad naujos J. Grušo dramos veiksmas vyksta vienos užsienio valstybės atominėje laboratorijoje, o kairiųjų dramų veikėjų vardai yra Meri, Stella, Vulfas...

KLAIPEDA ŽIBALO EKSPORTO UOSTAS

Klaipėdos uostas vis labiau įkinkomas ir sovietinio žibalo eksporto tarnyba. Ši. m. vien tik į Kubą iš Klaipėdos buvo išgabenta viršimto tūkstančių tonų žibalo gaminių. Eksportinė Klaipėdos bazė naftos gaminius siunčia į devyonis užsienio šalis — Švediją, Norvegiją, Angliją, Belgiją ir kt.

VITAMININIO SIENO MILTAI

Baltijos laivų statykla išleido mašiną vitamininio sieno miltams gaminti. Įmonės planavimo — gamybos viršininkas inž. G. Sokolovas aiškina, kad laivų statykloje tik atliekamas minėtų mašinų montavimas. Dalis joms pristato kitos respublikos įmonės: rektoriaus — Vilniaus šilvaminio staklių gamykla, elektrinius skydus — „Zalgirio“ staklių gamintojai, diziovinių aparatūrą — Kauno „Pergalės“ turbinų gamykla. Pirmą kartą naujoji mašina buvo išbandyta netoli Rusnės Nemuno užliejamose piešose. Iki šių metų sienpjūtės 25 masinos buvo išsiųstos į Latvijos, Estijos, Gruzijos, Baltarusijos ir Kazachstano respublikas.

AUTOMATINIS DOKAS INDOANEZIJAI

Klaipėdos Baltijos laivų statykla pradėjo statyti automatinis 2.500 tonų talpos dokus žvejybinių laivų remontui. Juos jau yra gavę Murmansko, Archangelsko, Kaliningrado žvejai. Vienas toks dokas bus išsiųstas Indonezijai.

T. Barnabui Mikalauskui įteikia naujas kielikas dvidešimties metų kunigystės proga. Iš kairės į dešinę: Antanas Stanavičius, Tėvas Placidus Barius, OFM, prel. Pijus Ragazinskas, Tėvas Barnabas Mikalauskas, OFM, Pranas Meškauskas, komiteto pirmininkas, Jonas Kalainis, kun. dr. Pranas Gaida ir Stasys Janušonis.

Jaukiai paminėta T. B. Mikalausko 20 metų kunigystės sukaktis

NUEITAS KELIAS

Tėvas Barnabas, tada dar Ignas, laukdamas Pasvalio gimnazija, nesvajoti būti kunigui. Gal mokytojas? Vienas klasės draugas pirmiau išvažiavęs pas T. saleziečius vienuolius į Italiją ir grįžęs atostogų, pakliso minti ir Ignui ten stoti. Ir jis išvažiavo pas saleziečius. Viskas ejo gerai, pašaukime nebuvo jokios abejonės. Po keleto metų gana sunkiai susirgo ir, gydytojo patarimais turėjo grįžti į Lietuvą. Pasveikęs ir sustiprėjęs stojo į kunigų seminariją. Ten studijavo, bet mintis visada ovoj nukreipta į vienuolyną. Garšius ir kylančius buvo Tėvų pranciškonų vienuolynas Kretingoje. Sv. Pranciškaus gyvenimas ir dvasia viliojo viliojo, nors tėvams nelabai patiko, nes nerėjo matyti sūnų tik kuniga, o ne vienuoli. Bet Dievas lėmė kitaip. Ignas 1937 m. stojo į noviciatą ir gavo naują Barnabo vardą. Baigęs noviciatą išvažiavo į Italiją tęsti teologijos mokslų. Sienos mieste baigė teologijos fakultetą ir 1941 m. rugsėjo 7 d. buvo įšventintas kunigu.

II D. karui siaučiant nebuvo įmanoma grįžti į Lietuvą, reikėjo pasislėkti

Italijoje ir ten pradėti pastoracinį darbą, kuris užsitęsė penkis metus. 1946 m. atvyko į Ameriką, ėmėsi misijų darbu lietuviškose parapijose. 1948 m. paskiriamas į Pittsburgą redaguoti ten leidžiamą savaitraščio „Lietuvių Žinių“. Po trijų metų skiriamas klebonu į Winnipegą, Kanadoje. Čia išbuvo dvejus metus. Po to skiriamas tretininku vizitatoriumi visoje Amerikoje ir Kanadoje. Aplankė apie šimtą lietuvių parapijų, kuriose yra tretininkų ir suruošė Tretiojo Ordino kongresą. Po metų skiriamas klebonu į St. Catharines lietuvių koloniją. Išbuves trejus metus išvažiavo į Brooklyną vėl „redaktoriaus pareigoms“ „Darbininke“. Po trijų metų skiriamas klebonu atgal į St. Catharines, kur ir šiandien eina klebono pareigas.

Visur ir visada su pasiaukojimu dirba visuomeninį darbą, ypač su jauniu, kad jį išlaikytų lietuviška. Salia to bendradarbiauja liet. laikraščiuose, ypač „T. Žiburiuose“, kuriems paruošia religinių žinių ir straipsnius.

AUKSINIS KIELIKAS SUKAKTUVININKUI

Jubilėjaus iškilmes rugsėjo 10 d. dalyvavo didelis skaičius parapijiečių iš viso Niagaros pusiasalio. Gauta daug sveikinimų. Niagaros pusiasalio lietuvių vardu buvo įteiktas auksinis kielikas.

Sukaktuvininko pagerbti atvyko ir Kanadoje dabar viešis prel. P. Ragazinskas iš Brazilijos, Sao Paulo miesto. Sekmadienio rytą atvykęs į pamaldas pamatė gražiai atnaujintą, pertvarkytą vienuolyno koplyčią. Viskas šviesėjo naujumu. Bažnytinės architektūros linijos ir tonai sudarė skoningos ir gražios bažnytelės nuotaiką. Tai architektas dr. A. Kulpavičius nuopelnas.

Atvykę į pamaldas jautė ir žinojo, kad tai naujas ir bene didžiausias Tėvo Barnabo įnašas į šio krašto lietuvių gyvenimą. Pats T. Barnabas šiam darbui įdėjo daug dvasinės ir finansinės energijos. Net vėlyva vakara galėjai matyti koplyčioje degančias šviesas ir T. Barnabę šėšėlį, vis dar trūšiantį po savo koplyčią, kuria dedikavo Dievo Motinos Marijos garbei.

Pamaldas laikė pats sukaktuvininkas. Giedoją St. Mary's bažnyčios vyrų choras, kurio dirigentu yra solistas Aleksandras Paulionis. Jis giedoją su stipriu muzikiniu įsijautimu. Dauguma choro dalyvių — olandai. Beje, ir pats Mūsų muzikos autorius — olandas. Giedojimo metu dirigavo Van Lion, vargonais palydėjo choro vadovas A. Paulionis.

Pamokslą sakė svečias iš Toronto — kun. dr. Pr. Gaida — „Tėviškos Žiburių“ vyr. redaktorius.

Gyvais žodžiais buvo prabėgęs Tėvo Barnabo labai nelengvas gyvenimas nuo vaikystės dienų iki apsisprendimo tapti vienuoliu ir kunigu. Buvo pabrėžtas Tėvo Barnabo veiklos charakteris. Gale buvo iškelta pati kunigystės reikšmė, jos tikslas ir kelias: atkreiptas dėmesys į tai, kad kunigas yra žmogus, kaip ir kiekvienas, su visomis stiprybėmis ir silpnėmis. Jautriais ir giliais linkėjimo žodžiais sukaktuvininkui Tėvui Barnabui kun. dr. Pr. Gaida baigė pamokslą.

Pamaldoms pasibaigus, eia pat prie altoriaus, visų vardu St. Catharines parapijos komiteto pirm. P. Meškauskas perskaitė raštą į teikė Tėvui Barnabui auksinį kieliką su atitinkamu iraušu. Po to pats sukaktuvininkas kreipėsi į visus padėkos žodžiais už tikrai gausų dalyvavimą pamaldose ir už visų parodytą norą betkurio būdu prisidėti prie tikrai didelio ir gražaus Niagaros pusiasalio parapijos darbo. Išvardino visus tuos, kurie su juo rakan rankon atliko koplyčios pertvarkymo darbą. Padėkojo architektui dr. A. Kulpavičiui už projektą, kuris pakėlė meninę vertę koplyčios, M. Satkevičiui už stalius darbus, Br. Miškininui ir Baltrušaitiui už koplyčios išdėžymą ir

visai eilei kitų vienu ar kitu būdu paremusių šį darbą. Gale buvo ypatingai padėkota St. Mary's bažnyčios chorui bei jo dirigentui A. Paulioniui. Po to sukaktuvininkas pakvietė visus dalyvius vaisėms čia pat esančioje mažesnėje salėje ir vienuolyno sode lyje.

Buvo matyti maloniai nueisusių lietuvių iš vietos, artimesnių ir tolimesnių apylinkių, o neretas ir labai iš toli. Visi dalinosi išpušiais ir šnekučiais. T. Barnabas kiekviena apdovanojo savo sukakties pavoikšliu.

Prel. Ragazinskas visą laiką buvo apstulstis tautiečių bei klausinėjančių įvairiais rūpimais klausimais apie Brazilijos lietuvių. Matėsi ir Toronto Prisišlimo par. klebonas T. Placidus ir izymus visuomenės veikėjas Jonas R. Simanavičius, liet. radio valandėlės vedėjas. Po valandos jį jau girdėjome iš Niagara Falls, N.Y., radio stoties perteikiant klausytojams savo linkėjimus T. Barnabui.

Iškilms parodė, kad kunigas lietuvių gyvenime buvo ir bus neatskiriama dalis, nes tas gyvenimas turi būti tvirtas, kaip uola, į kurią turi suduoti mūsų tauta puoliančios bangos.

Reikia linkėti tiek pačiam sukaktuvininkui T. Barnabui, tiek Niagaros pusiasalio lietuviams, kad pasirinktas bendras kelias vis eity patlyn.

Berzelis

HAMILTON, Ontario

TAUTOS NAMU didysis vėjus 22-oje savaitėje atnešė \$1.000 ir nuo jo pradios jau pasiekė \$28.900. Naujas narišas su \$100 įstoju Pr. Juskevičius, E. Boguslauskas, Boguslauskienė, J. Svidenis ir J. Stungevičius, su \$200 J. Pipiras ir senesnis šeimynas tautiečių, gražiosios Drukijos sūnus, Bucevičius, Jonikai, 91 Queen St. N., su sūnais Poviliuku vardu pridėjo trečią šimtą, kartu tvirtai pareikšdami, kad jo vardu L.Namams įnašą pakelsia iki \$500.

Jau šeši metai sekame Hamiltono ir apylinkių patrijotines lietuvių visuomenės milžinikas pastangas įsigyti gražų, modernišką tautinį centrą Hamiltone. Dievui padedant šis darbas jau davė nėžketinai gražių vaisių, bet toli gražu dar neįbaigtas, todėl kiekviena nauja šimtinė labai laukiama. Gerieji tautiečiai! Siuksite šimtinės patys niekieno neprasminti St. Bakšio vardu, 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

LN PLYTŲ platinimo vėjus pradžia vėjoje galvoje naukelti į lapkričio mėn., nes šiuo metu apyl. valdyba pradeda rinkti solidarumo įnašą, o Salpos Fondas spalio 7 d. pradės metinę rinkliavą mūsų vargstantiems tautiečiams. Jau dabar gavę algas šias tris rinkliavas prisiminkime, atidėdami joms po vieną kitą dolerį.

KROSINIS ALYVA iš Shur-Heet Sales b-ve per LN Kultūros Fondą užsisakė Urbanavičienė. Visi šiuo būdu paremkime LN kultūrinį darbą. Skambinti St. Bakšiui JA. 9-4662 šią savaitę rytais nuo 9 iki 1 val. p.p.

STASIO PILKOS RECITALIS-KONCERTAS, dalyvaujant sol. L. Sukytei ir sol. V. Verikaitiui, ruošiamas Vasario 16 gimn. remti k-jos spalio 1 d., sekmadienį, L. Namose, bus vienas gražiausių kultūrinį įvykių šį sezoną. Štai keli spaudos atsiliepimai:

— Stasio Pilkos recitalio programos priverčia netikėtis, bet ir nustebinti: vis nauji, nežinomi ar nepastebėti perlai. Ir viskas interpretacijoje įkasta lyg geležis žaidre. (1961).

— Stasys Pilka, kaip menininkas, nesena ir jo horizontas dar labai platus. Žodis pas jį — sparnai, žodis — alsavimas, žodis — jausmų tramdytumas, kalbos skambėjimas. Pilka įjengia ir sceną — menininkas išorinis elegantiškumas, tiesus, nors vitalinė jėga ramesnė, lyriškesnis balsas. (1951, Balys Chomskis).

— Labai šiltai publikos sutiktas ir įvertintas. Stasys Pilka praverė duris į klausytojų širdis, sukūrė scenoje šiltą ir jaukią atmosferą, sugebėjo ją

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

JAV LB TARYBOS atstovų suvažiavimas Niujorke išrinko naują vadovą. Tarybos pirm. išrinktas St. Barzdukas, nariais: Alf. Mikulskis ir Alg. Nasvytis, sek. — Vyt. Kamantas. Valdybos pirm., T. Blinstrubui atsisakius, išrinktas J. Jasaitis. Tarybos suvažiavime pasiektas vieningas sprendimas dėl Lietuvių Fondo organizavimo.

DR. P. DAUZYVARDIS pakeltas gen. Lietuvos konsulu Čikagoje.

SV. ANTANO LIET. PARAPIJA, Cicerio, Ill. spalio mėn. mini 50 metų sukaktį. Parapijos klebonas yra prel. Ig. Albavičius.

SV. KRIZIAUS LIGONINĖ, Čikagoje, padidinta. Naujoji dalis turės vietos 300 ligonių. Eina vidaus įrengimų užbaigimas. Visa atsisė per \$7 mil. Gydytojų štabas padidintas; įsijungė vaikų ligų specialistė dr. Irena Kuras, alergijos — dr. Milda Budrienė ir akių ligų — dr. Alina Damanskis. Iš viso yra 22 gydytojai.

LIET. INŽ. IR ARCHIT. DR. JOS Syndejūje valdyba sudaro: Iz. Jonaitis, pirm., L. Sabulis — izd. ir P. Alekna — sekret.

LOS ANGELES miesto policijos įstaiga kreipėsi laišku į lietuvių parapijos vadovą, prašydama paraginti jaunus vyrus stoti į policijos eiles. Atlyginimas \$545-641 mėn.

LOS ANGELES, KALIFORNIJOJ.— Inž. Jodelė jau antri metai yra AL To pirm. Jis yra buv. VD nuo prorektorius prof. Jodelės sūnus.

Inž. Motiejūnas, prieš kelerius metus atvykęs iš Australijos, vadovauja LB-nei; be to, jis yra ir liet. mokyklos tėvų k-to pirm. Adv. V. Kazlauskas — daugiausiai m. vadovauja katalikiškom org-jom, be to, yra skautų tėvų k-to pirm. ir šv. Kazimiero parapijos liet. teisėms ginti k-to pirm. Dr. V. Pr. Raulinaitis — žurnalistas ir teisininkų dr. jos pirm.: rašyt. J. Gliauda — Kultūros klubo įkūrėjas ir ilgametis pirm.: Liet. B-nės namų organizatoriai: A. Skirius J. Kojelis, L. Valukas, J. Ažuolaitis, plk. J. Andrius ir kt. Ig. Medziukas — ateitininkų sendraugijų pirm.: F. Kudirkas — lituanistinės mokyklos vedėjas; poetas B. Brazdžionis — „Lietuvių dienų“ red., linotipininkas ir techniškas red.

Be to, tenai gyvena rašyt. Alė Rūta, J. Tinišis, prof. E. Tumienė, J. Gobis, Br. Raila ir kt. „Dainos“ kvarteta sudaro: M. Jarašiusas — I tenoras, Br. Selikuas — II tenoras, Vikt. Dargis — baritonas ir V. Mačys — bosas. Pirmą kartą kvartetas visuomenei pasirodė Kalifornijos Lietuvių Dienoj rugsėjo 10 d. ukrainiečių kultūros salėje.

KUN. B. A. RUTKAUSKAS, domi-

ninkonas, dirba Boyce, La. tarp belgių, olandų, prancūzų ir kitų tautų žmonių. Ten lietuvių nėra. Artimiausias lietuvis prof. J. Kupronis gyvena už 100 mylių.

MIRE „TEVYNĖS“ RED. M. L. VASIL-VASILIAUSKAS. „Tevynės“ redakcijoje jis dirbo daugelį metų, atlikdamas ne tik redaktoriaus, bet ir rinkėjo darba.

MOKYT. M. PRIKOCKIENE, po ilgos ir sunkios ligos, Clevelande mirė rugsėjo 1 d. Paliko dukterį Dalią, sūnų Vidmantą, Lietuvoje iš Sibiro grįžusį vyrą, seserį Laniauskienę ir brolių Degutį bei kitus artimuosius. Palaidota šv. Kazimiero kapinėse.

AD. KIZIENE, 54 m. mirė Clevelande rugpjūčio 31 d. po sunkios širdies operacijos. Palaidota Kalvarijos kapinėse. Liko trys sūnūs su šeimomis.

DALIA TALLAT-KELPSAITE, praėjusiais metais mokytojavusi amerikiečių mokykloje Londone, š. m. tokį pat darbą dirba Italijoje.

Belgija

SESUO LAURENCIJA, benediktinė, paminėjo savo 25 metų vienuolyno gyvenimo sukaktį. Ta proga Lieto vienuolynė, kur ji gyvena jau eilę metų, buvo surengtos iškilms. Belges vienuolės parodė daug nuosirudimo. Tame vienuolyne gyvena 8 vienuolės lietuaitės.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE šią vasarą buvo surengti jaunimo kursai ir stovykla pagilinti lituanistinę žinios. Dalyvių buvo per 100. Stovyklai vadovavo mokyt. A. Krivickas.

Argentina

PROF. VALENTINA BUKAUSKAITĖ baigė La Platos, Argentinoje, uo literatūros ir kalbų fakultetą. Ji visuomet surasdavo laiko šalia studijų ir lietuvių reikalams. Uoliai dalyvavo „Mindaugo“ dr. jos vaidinimuose, lankė choro repetitijas ir nebuvo to parengimo, kur nebūtų dalyvavusi. Šiandien, nors jau profesore, dėstanti savo specialybės paskaitas, ir toliau suranda laiko dalyvauti lietuviškuose parengimuose.

Australija

MELBURNE įsteigta Liet. Kooperatinė Kredito Dr-ja „Talka“. V-bon išrinkti: L. Bartkus, V. Bartuška, F. Gužas, J. Kalnėnas ir J. Sniras. Revizoriai: I. Alekna, V. Jakutis ir J. Valys.

Venezuela

KALBEJOJIS SU ŠOKĖJAIS IŠ LIETUVOS. Venezuelos lietuvių leidinyje „Atgarsių“ nr. 4 aprašoma, kaip vietos lietuvių stengėsi užmegzti ryšius su ten gastroliavusiais sovietinių respublikų šokėjų grupės sudėtyje keturiais lietuviais.

Vienai Caracas gyv. lietuvių porai pasisekė telefonu gauti sutikimą su šokėjais pasimatyti viešbutyje. Į laukiamąjį atėjo jaunas šokėjas ir šokėja. Bendrais žodžiais labai atsargus pasikalbėjimas truko 20 min. Svečiai iš Lietuvos kiekviena proga gyrė gera gyvenimą Lietuvoje. Kambaryje kalbančiuosius visą laiką stebėjo trys rusai, kurių vienas šokėjų porai davė suprasti, kad laikas pasikalbėjimą baigti. Kita karta trims lietuviams moterims pasisekė išsiviešinti viešbutyje vėl viena šokėja, bet atvirai pasikalbėti neteko.

Lietuviams šokėjams nebuvo galima laisvai išėiti, nei su nieku susitikti. Visos pastangos pasikviesti šokėjus pas save į namus ir aprodyti miestą nuėjo niekais.

Vėliau vienas iš šokėjų J. Gagiškis okupuotos Lietuvos žurnale „Jaunimo gretos“ aprašė savo išpušius iš lankymosi Venezueloje. Aprašyme labai išpušė tuo metu ten vykusius neramumus.

T. NENISKIS, dr. Petro Neniskio sūnus, gyvenęs Maracay, Venezueloje, yra karo mokyklos kariūnas. Tai pirmasis lietuvis Venezueloje pasirinkęs karinį mokslą.

VARGO MOKYKLA Caracas mieste, Venezueloje, atgaivinta ir pradėjo mokslo metus. Lanko 20 mokinių.

Dr. Naikauskienės, p. Blūdžiuvienės ir p. Petravičienės

mielai mamelei.

A. A. NIKALINAI NATKEVICIENEI mirus,

giliausią užuojautą reiškiamė

ponams Naikauskams, Blūdžiams ir Petravičiams.

Pakausku ir Butavičių šeimos

WINDSOR, Ont.

PASKUTINĖ GEGUŽINĖ. — KLB Windsor apyl. valdyba rugsėjo 23 d., šeštadienį, rengia paskutinę sezoną gegužinę. Ji įvyks labai gražiaiame vokiečių St. Michaels parke, tik 5 mylios nuo Ambassador tilto. Gegužinė įvyks, nežinint koks bebūtų oras, nes mišėtame parke yra didžiulė ir labai grazi salė. Be to, parke įrengta daug įvairių žaidimų vaikams bei suaugusiems.

Gegužinė prasideda 2 val. p.p. ir trunka iki vidurnakčio. Veiks turtingas buftetas su įvairiais gerimais ir užkandžiais, loterija ir daug kitų įvairumų. Gegužinės vieta pasiekiamą važiuojant nuo tilto Huron Line 3 keliu ir maždaug už pusės mylios sukti dešinėn į Malde Rd. Pavažiavus apie 4 mylias vėl sukti dešinėn į Bourford Rd. ir truputį pavažiavus — minėtas parkas.

Maloniai kviečiame visus Windsorio ir Detroito bei apylinkių lietuvių į šią linksmą gegužinę atsilankyti.

Apylinkės valdyba

Ar jūs ketinate vykti į Europą?

AR KĄ NORS ATSIKVIESTI?

Dėl pilnų informacijų, be jokio įsipareigojimo, paskambinkite ar susisiekitė su

HENRY MOOS—viešu notaru

KENNEDY Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. W.

Telefonas EM. 2-3226

Išsteigtas 1926 m.

Penman's
BALBRIGGAN

Visų stilių, LENGVO SVORIO išmėgintos kokybės apatiniai baltiniai

A TRUMPU RANKŲVILGAS KOMBINZONAS Penmans 253 — baltas, 251 natūralios spalvos, 223 2-ju siūlų, baltas.

B V-KAKLO, trumpu rankovėlių ilgas KOMBINZONAS Penmans 2530 baltas, 2510 natūralios spalvos.

C CRISS CROSS be rankovėlių, vienos šagos, kelių ilgio KOMBINZONAS. Penmans 253 baltas, 251 natūralios spalvos.

D KELIŲ ILGIO trumpomis rankovėmis KOMBINZONAS Penmans 253 baltas, 251 natūralios spalvos.

E APATINĖS KELNĖS, ilgos, susegamos priekis. Penmans 253 baltas, 251 natūralios spalvos, 223 2-ju siūlų, baltas.

F SUSEGAMU PRIEKIU, trumpu rankovėlių MARS-KINIAI Penmans 253 baltis, 251 natūralios, 223 2-ju siūlų, balti.

G BE SAGU, elastišku juosmeniu, ilgos APATINĖS KELNĖS Penmans 253 baltos, 251 natūralios spalvos.

H T-MARSKINUKAI vyrams ir berniukams.

I JERSEYS-BALTINUKAI vyrams ir berniukams; lygūs arba dryžuoti.

J TRUMPOS APATINĖS KELNĖS vyrams ir berniukams, lygios arba dryžuotos.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "Talka"

Darbo dienos: pirmadienis - penktadienis 9 val. - 1 val. p.p. Antradienis ir penktadienis 5 val. - 8 val. vak.

20 KING STREET EAST, ROOM 13. • Telefonas JA. 7-5575.

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS iki \$3.000, morkių palos iki 50% turto vertės. Nemo-kamas gyvybės draudimas. PILNAS CERŲ PATARNAVIMAS.

Latvių grupės šoka savo tautinių šokių festivalyje Toronte.

"Latvija" klišės

Žmogaus kilmė tikėjimo ir mokslo šviesoje

DR. J. GUTAS

1. ŽMOGUS KAIP DVASINĖ BŪTYBĖ

Nuostabus žmogus kūno atžvilgiu, bet dar nuostabesnis jo dvasinis pasaulis, jo siela, jo dvasinės galios. Turėdamas dėmesį žmogaus dvasinę didybę, psalmistai sako: "Kas yra žmogus, kad jį atsimeni, arba žmogaus sielą, kad jį aplankai? Tu padarei jį mažai ką mažesni už angelą, grožiu ir garbe jį apvainikavai ir pastatėi jį ant visų savo rankų darbų. Visą tu paklojėi jam po kojų" (Ps. 8, 5-8). Žmogus yra žemiškosios kūrinijos žiedas ir viršūnė. Jame susiduria medžiaga ir dvasia, mirtinumas ir nemirtingumas. Apie tai kalba šv. Raštas: "Dievas sukūrė žmogų nemirtingą, pagal savo panašumą ir paveikslą jį sukūrė" (Išm. 2, 23). Apie žmogaus dvasinę pusę, apie jo sielą ir jos nemirtingumą šv. Raštas kalba be vienoje vietoje. "Dulkė sugrįžta atgal į žemę, iš kurios ji buvo paimta, ir dvasia eina pas Dievą, kurią buvo davęs" (Pam. 12, 7).

Kaip nuostabi žmogaus siela savo esme, savo prigimtimi, savo prigimtomis galiomis! Imkime dvasinį daiktų pažinimą, kurio dėka žmogaus mintis pasiekia kas yra augščiausia, giliausia, paslėpta, sunkiausia, tobiliausia. Palyginkime žmogaus pasiekimus laimėjimus technikoje, gamtos moksluose, matematikoje, taip vadina muose dvasiniuose moksluose, filosofijoje, teologijoje, įvairiose meno šakose. Jau tik ši viena įvairiarūšio pažanga, žmogaus kūrybiškumo vaisius, išskiria žmogų ir visų gyvių ir teikia jam kūrėjo vardą.

Kaip nuostabi yra žmogaus sielos galia - valia, kaip jo apsisprendimo ir siekimo variklis. Tai ypatinga jėga! Jos dėka žmogus siekia augščiausiu, kilniausiu dalyku, kopija į dvasines augstumas, pasiekia šventumo, dvasinio karžygiškumo. Kokių nuostabių žygių atlieka jis, siekdamas gėrio! Imkime kitas žmogaus sielos galias, kurias galime pavadinti širdimi bei jausmais. Koks čia pergyvenimų įvairumas: baimė ir viltis, liūdesys ir džiaugsmas, malonumas ir skausmas, gailėtis, pavėdas, pyktis ir meilė su įvairiais atspalviais!

Arba vėl kokia nuostabi atminties galia. Tai tarsi koks dvasinis sandėlis, kur tilpsta visa, ką mes praeityje išmokome, išgyvenome, pažinome, matėme. Ir pagaliau prisiminkime dar vieną sielos galia. Tai apipavidalinti arba kuriančioji sielos galia, kurioje svarbią vietą turi vaizduotė. Į šią galia atremti visi didieji mokslo ir meno laimėjimai. Visi didieji kūriniai muzikoj, literatūroje, tapyboje, architektūroje, scenos meno pasiekti šios sielos galios dėka.

Materialistai sako, kad be medžiagos, šalia medžiagos ir virš medžiagos nieko daugiau nėra. Tuo būdu ir žmogus, jų nuomone, tėra tik tobulesnė medžiagos dalelių kombinacija. Ko vertas toks tvirtinimas? Jis neišlaiko jokios kritikos, jei prisiminsime tai, kas tik ką buvo pasakyta apie žmogaus sielos galias - protą, valią, širdies ir jausmų pasaulį, dvasinių dalykų troškimą, kūrybinę galia, dvasinį pažinimą.

Kiekvienas daiktas veikia pagal savo prigimtį, savo esmę. Jei žmogus būtų tik neprotingos medžiagos kombinacija, jame nematytume dalykų, kurie toli viršija medžiagos prigimtį. Žmogus neturėtų dvasinio pažinimo, neturėtų laisvos valios, nesiektų laisvės, gėrio, tiesos, grožio, nedarytų tokios pažangos mene ir moksle, nesiektų ir nepasiektų dorinio gyvenimo augstumo, nes visa tai toli pralenkia medžiagą ir jos prigimtį. Vadinasi, apie sielos būvimą žmoguje galima spręsti ne tik iš šv. Rašto - Dievo duotojo apreiškimo, bet ir iš to kas yra žmogus ir kaip jis pasireiškia, veikia.

Kaip sukurtyti daiktai liudija Kūrėją, taip dvasinė žmogaus prigimtis liudija jame esantį dvasinį pagrindą arba sielą. Graikų filosofas Platonas gyveno prieš Kristų. Dievo duotojo apreiškimo - šv. Rašto - jis nepažino. Tik stebėdamas ir tirdamas žmogų jis įsitikino, kad žmogus turi sielą. Jis parašė knygą, kurią pavadino "Siela". Toje knygoje jis rašo ir apie sielos nemirtingumą.

Matėme, kas yra žmogus sielos atžvilgiu. Pažiūrėkime ką sako apreiškimas ir mokslas apie jo kilmę.

2. ŽMOGUS KILMĖ

Vidutiniškai imant, nuo žemės kieto paviršiaus susidarymo iki mūsų laikų praėjo apie 2000 milijonų metų. Žmonijos amžius žemėje yra mažiausia 50.000 m. Kaip atrodys žmonijos istorija, jei mes žemės amžių palyginsime su viena diena - 24 valandomis? Išaušo tos didžiosios dienos rytas, atėjo vidurdienis, bet žemės paviršius dar niekas nejudėjo. Popietę pasirodė pirmieji augalai. Prieš pat vakarą jau randame gyvulių pasaulį. Naktis. Laikrodžio rodyklė rodo 11 val. Ketvirtis iki 12-tos - dar nėra žemėje jokio žmogaus. Paskutinę minutę prasideda - vis dar nėra žmogaus. Tik pusė sekundės prieš dviliktą valandą, prieš pat vidurnaktį, pasirodo žemėje žmogus. Palyginus su žemės amžiumi, žmogus joje gyvena labai neseniai.

Gamtos mokslai, žemės iškasenos, lygiai ir šv. Raštas liudija, kad žmogus žemėje pasirodė paskutinis, kai jau vandenynse gyveno žuvys, augo augalai, bėgiojo

žvėrys, skraidė paukščiai.

Šv. Raštas sako, kad žmogus žemėje atsirado to Dievui norint. Dievas sukūrė žmogaus kūną iš žemės ir įkvėpė sielą. Pradžios knygoje, I skyriuje, 27 eilutėje pasakyta: "Dievas sukūrė žmogų iš savo paveikslą, iš savo paveikslą jį sukūrė, kaip vyrą ir moterį. Jis sukūrė juos. Ir Dievas juos palaimino ir sakė jiems: Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę ją pavergdami, viespataukite žuvims jūroje, paukščiams ore ir žvėrims, kurie juda ant žemės" (Gen. 1, 27-28). Šis Dievo palaiminimas ir įsakymas jau įvyko - žmogus yra gyvosios ir negyvosios gamtos viespats, vis geriau ją pažįstas ir apvaldas.

Eilė mokslų, kaip anatomija, embriologija, histologija, fiziologija, genetika, paleontologija ir geologija kalba apie žemėje vykusią ir vykstančią evoliuciją arba rutuliojimąsi iš žemesnių gyvybės apraiškų einant prie augstesnių. Jonas Lamarck (1744-1829) manė, kad pats veikimas sukuria naują organą. Ch. Darwin (1809-1882), anglų gamtininkas, evoliuciją aiškino natūralinės atrankos keliu. Evoliucijos kelias yra sudėtingesnis ir platesnis, negu galvojo J. Lamarck ir Ch. Darwin.

Viena ar kita teorija apie evoliuciją tiek verta, kiek verti mokslo faktai, kuriais jos remiasi. Į grynai mokslinę sritį Bažnyčia nesikiša. Tai mokslo klausimas. Ir šv. Raštas sako, kad Dievas pasaulį sukūrė per vadinamąsias šešias dienas arba laikotarpius. Vadinasi, pasaulis, koki šandien matome atsirado ne staiga, bet per tam tikrus laiko tarpus. Tai patį sako ir mokslas, kad žemė ir visa visata yra palenkta evoliucijos dėsnui. Netgi šv. Rašto apra-

šyme, kaip Dievas kūrė pasaulį, glūdi evoliucijos mintis (pl. Gen. 1, 20, 24).

O kaipgi su žmogum, jo kūnu? Ar ir jis, jo atsiradimas buvo palenkta evoliucijos arba rutuliojimosi dėsnui? Atrodo, kad taip. Mums tikėjimas tik sako, kad Dievas yra žmogaus autorius, kad Jis davė jam kūną ir įkvėpė nemirtingą sielą. Kokiu būdu tai įvyko, mes nedaug težinome iš Apreiškimo. Šv. Raštas nėra gamtos mokslų vadovėlis. Ar Dievas paėmė žmogaus kūną tiesiogiai iš žemės, ar panaudojo kurį nors labiau išsivysčiusį gyvį, suteikdamas jam protinę sielą, kurios dėka naujoji būtybė jau nebebuvo pirmąsias gyvulys, bet žmogus, esmiškai besiskiriantis nuo gyvulio, galintis protauti, kalbėti, kurti, dvasinių dalykų siekti. - klausimas yra atviras: tikintis žmogus gali vienaip ar kitaip galvoti.

Ar žmogaus kūnas buvo paimtas iš beždžionės, ar kito kurio labiau išsirutuliojusio gyvio, mes nežinome. Bet kad tarp žmogaus ir gyvulio, nors ir labiausiai išsirutuliojusio, yra esminis skirtumas, tai visiškai negiginjamas faktas. Gyvulys neturi kalbos, atitraukto savokų, kuriuosios galios, laisvos valios, dvasinių dalykų siekimo, sąžinės, religijos. Jis nekuria, nedaro pažangos, tesivadovauja instinktu. Tik Dievo išsišikimas kuriant žmogų, jo kūną ir sielą, tik jo sukūrimas pagal savo paveikslą ir panašumą, teikiančio sielai protingumą, laisvą apsisprendimą, kūrybiškumą, dvasiškumą ir nemirtingumą, mums paaiškina, kodėl žmogus yra kilniausia būtybė tarp kitų gyvųjų būtybių, kodėl jis stovi visos kūrinijos viršūnėje ir kodėl jis yra mažai kuo mažesnis už angelus.

Šeimai reikia išlavintos moters

Šiu laikų moteris išsivaizduoja, kad išsilavinusi ir turinti profesiją sėdėti namuose yra tikras pažeminimas jos moteriškojo ego. Net ir ta, kuri neturi nei ypatingo išsilavinimo, nei profesijos, galvoja, kad barškinant įstaigų mašinėle yra daug didesnis nuopelnas, negu sėdėti namuose ir "nieko" neveikti.

Mūsų kartos moterims dažnai teko ta dalia dirbti dėl neišvengiamos būtinybės. Bet dabar jau baigia priaugt naujosios kartos, kurios gavo nebloga išsilavinimą, įsigijo profesiją ir pagautos tos su savo besiveržiančių į karjerą moterų, nežiūrint pakankamos vyro algos, stengsis įrodyti sugebėjimas savo profesijoje, paliks mažus vaikus ir eis į darbą. Paskutinis moters šūkis: karjera! Namų ruošia nuobodi, vaikai įky-

ri, nieks neįvertinti...

Kiek daug jaunų merginų, baigusiu universitetus, išstekejusiu, su mažais vaikais ir pririštų prie namų apverčia savo dalį, kad negali dirbt savo profesijoje, nes neturi kur palikti vaikų. Ir kiek simpatiku užjaucia toki kultūrinio ir mokslineio lobio palaidojimą namuose po šlapiais vystyklais.

Ar ištikrųjų namai ir vaikai yra betkoks inteligentiškos moters palaidojimas? Ar sėdint namuose su vaikais nereikia jokio išsilavinimo nei išminties? Jei betkokiom žiniom įgyt žmogus turi lankyt 3-4 metus universitetą, tai ar vaiko auklėjimui nereikalingas universitetas? Ar jo auklėjimas ir asmenybės formavimas yra menkesnis darbas už pastatymą tilto, slaugymą, ar marną (Nukelta į 6 psl.)

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

NAUJAS "LITUANUS" nr. skirtas M. K. Ciurlionio 50 m. mirties sukaktį paminėti. Šiame nr. spausdinami beveik išimtinai svetimačių rašiniai; tai gyvai rodo Ciurlionio kūrybiškumo pripažinimą už mūsų bendruomenės ribų. Numerio vyr. redakt. buvo K. J. Cerkeliūnas, talkinamas redakcinio kolektyvo ir A. Rannit.

"LITUANUS" redakcijoje įvyko pasikeitimų. Alina Staknienė, keletą metų labai sėkmingai vadovavusi žurnalo redakciniam darbui, iš vyr. redakt. rės pareigų pasitraukė. 2 nr., skirtą M. K. Ciurlionio paminėjimui, redagavo Kęstutis Cerkeliūnas. Redakcija keliama į Čikagą, kur ją vadovaus Adomas Micevičius, buvęs akademikų skautų žurnalo "Mūsų Vytis" redaktorius.

LIET. RELIGINIŲ GIESMIŲ KONCERTA Čikagoje advento metu suroš Alice Stephens ansamblis, išpildydamas liet. kompozitorių kūrinius. An-

samblio vadovė muzikė Alice Stephens drauge su prof. J. Žilavičium, jau parinko numatytas išpildyti giesmes.

"TREMTIES TRIMITAS", kuris kaip atskiras skyrius buvo prisiglaudęs prie "Kario", manė išeiti atskiru leidiniu; dabar, atrodo, vėl grįžta į "Kari". Jieskomas naujas redaktorius.

DAR GALIMA GAUTI SIAS KNYGAS:

Katalikų katekizmas. Tai katalikų tikėjimo gražiai sutrauktas turinys, puikiai iliustruotas. Kaina \$3.

Tikybės vadovėlis. Kaina \$1.

Mano katekizmas. Tinka mažiems vaikams mokytis religijos; pajaurintas Vytes Nemunelio eilėraščių ir spalvotais paveikslais. Kaina 50 ct.

Būk mums malonus. Geriausia maldaknygė - mišiolėlis lietuvių kalba, paruoštas kan. F. Bartkūso. Kaina \$2. Kreiptis: LK Religinė Salpa, 225 South 4th Street, Brooklyn 11, New York, USA.

REVUE HISTORIQUE DE L'AR-MEE š.m. 2 nr., 2-25 psl., paskelbė išsamų straipsnį plk. J. Chabanier "Tannenbergo 1940". Plk. J. Chabanier jau nepirmą kartą tame žurnale rašo Lietuva liečiančiais klausimais.

"DRAUGE" įvedamas vaikų skyrius. Pradžioje jis pasirodys kartą savaitėje. Jei atsiras daugiau bendradarbių ir bus pakankamai medžiagos, skyrius bus dažnesnis, gal net kasdieninis.

STP. ZOBARSKO novelių rinkinys angliškai "The Maker of Gods" netrukus išeis iš spaudos. Leidžia Voyages Press.

SOVIETŲ AMBASADOS Otavoje žurnalas "Soviet Union" rugsėjo mėn. laidoj atspaudė visą eilę nuotraukų, iliustruojančių B. Bazeviciaus straipsnį: "Objects of Lithuania's Folk Art Craft".

S. PRANCKŪNO knyga "Riedmėnys rieda pergalei" baigiama rinkti "Žiburio" spaustuveje. Leidėjas - b-vė "Rūta".

KAUNO TEATRAS VILNIUJE. Prieš prasidedant reguliariam teatrų sezonui, Vilniuje viešėjo Kauno muzikinis teatras, kuris lietuviškai Vilniaus publikai parodė G. Verdi operą "Simon Boccanegra", B. Kirverio operetę "Tiktai svaja", J. Millitono "Čianitos pabūjavimas", D. Kabalevskio "Pavasaris dainuoja" ir A. Asfajevio baletą "Bachisaraus fontanas". Vingio parke teatras surengė atsisveikinimo koncertą.

T-D PINIGŲ PERLAIDOS

PIGUS BŪDAS PERSIŪSTI PINIGUS PAŠTU

Dažnai pasitaiko reikalus pasiųsti pinigų asmeniui arba firmai kitoje vietoje. Banko terminu, tai fondų perkėlimas. Yra eilė būdų kaip bankas gali jums tai atlikti. Bet paprasčiausias, patogiausias ir pigiausias būdas (kai suma mažesnė už 100 dol.) yra pinigų perlaida.

Svarbiausia pinigų perlaidos ypatybė yra lengvumas ją inkasuoti. Toronto-Dominion pinigų perlaidos, išmokamos Kanadoje, galima inkasuoti be mokesčio bet kuriame Kanados banke. Gavėjas gauna pilną perlaidos nominalinę vertę. Beveik visos prekybos įmonės nedvejodamos priima pinigines perlaidas, nes, faktiškai, tai yra pirkejo vardu brango išduotas čekis.

To negalima pasakyti apie paprastą čekį. Pavyzdžiui, jei jūs išrašote čekį ant Toronto turimos sąskaitos ir jį pasiunčiate savo draugui Vancouveryje, tai Vancouverio bankas, inkasuodamas čekį, už tai paims išeitimo mokesį. Jei gavėjas tam Vancouverio bankui nėra gerai žinomas, jūsų prietelis gali turėti sunkumų čekį keisdamas. Iš tikrųjų, Vancouverio bankas nežino, ar Toronto jūs turite užtektinai pinigų jam padengti.

Iš to jūs galite lengvai suprasti, kad pinigines perlaidos yra daug pranašesnės už čekius, siunčiant sumas ligi 100 dolerių.

Gal pastebėjote, kad dauguma prekybininkų, priimančių užsakymus paštu, pageidauja piniginių perlaidų persiunčiant pinigų. Priežastis labai paprasta. Pinigų perlaida jiems yra lyg grynai pinigai. Iš kitos pusės, čekį iš nepažįstamo asmens reikia pervesiti per banką be jokios garantijos, kad jis yra geras.

Salia to, kad pinigų perlaidos yra patogios, lengvai iškeičiamos ir pigios, jos yra apsaugotos ir siunčiant pinigų paštu. Jūsų pinigai yra garantuoti nuo tos minutės, kai nuperkate pinigų perlaidą. Pirkdami pinigų perlaidą, jūs gaunate pakvitavimą. Po to, jei perlaida būtų pavogta arba žūtų, jums būtų atmokėta pilna jos suma, arba nemokamai būtų išduota nauja perlaida.

Zinoma, už piniginių perlaidų išdavimą bankas ima mažą mokesį. Mokesčio kaina nustatoma pagal perlaidos sumos dydį. Mokant 10 centų už 5 dol. ir 25 centus už 100 dol., pinigų perlaidos yra tikrai ekonomiška apsaugos forma.

Pinigų perlaidos yra tik vienas iš daugelio bankinių patarnavimų, kuriuos gali suteikti Toronto-Dominion žmonės. Jei norėtumėte sužinoti daugiau apie šiuos patarnavimus, pasikabinkite su Toronto-Dominion banko vedėju. Pamatysite, kad jis maloniai atsakys į visus jūsų klausimus.

MES ISSISKIRIAMĖ SAVO ŽMONĖMIS

THE TORONTO-DOMINION BANK

BANKAS, KURIS ŽIŪRI Į ATEITĮ

K-5431

10 metų sukakties proga darome didelę nuolaidą visoms prekėms. Daug daiktų yra tik po vieną - už pusę kainos. Didelė nuolaida Sealy matracams ir dar dovanai graži antklodė tik šią savaitę.

Pasirinkite savo malonumui visiškai naują

SEALY POSTUREPEDIC®

NEW DUROLIFE® COIL
Heart of the all-new
POSTUREPEDIC®

Princess Posturepedic®

Lulls you to sleep on a luxury layer of foam... Gives the healthful support you need with amazing DUROLIFE® COIL construction. The smart new cover to match this totally new "lullaby touch" is Pamper-Pink. Button-free top, of course.

Matching foundation same price

The comfortably firm Standard Posturepedic® \$79.50

Duodame dideles nuolaidas perkant naujus.

LIETUVIŲ
BALDŲ
KRAUTUVĖ

MOHAWK Furniture Ltd.

2446-8 DANFORTH AVENUE, TORONTO • Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224 • Krautuvė atidara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Swansea
\$1,200 įmokėti, 6 dideli kambariai, 2 virtuvės, kietos grindys, nauja dujų krosnis, tuojau galima užimti. Pilsa kaina \$11,900.

Jane - East Drive
\$1,500 įmokėti, naujas mūrinis 7 kambarių moderniškas namas, 4 miegamųjų, dviejų augstų, alyva apšildomas, alumininiai antri langai, privatus įvažiavimas, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilsa kaina \$16,632. Geras murgičius. Su didesniu \$3,000 įmokėjimu vienas murgičius balansui \$87 mėnesiui.

Jane - Annette
\$2,500 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir vieta kitai mašinai. Kvadratinis planas. Nauja krosnis. Geros išsi-mokėjimo sąlygos, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilsa kaina \$16,700.

Swansea - arti Bloor
\$3,000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su garažu ir privatu įvažiavimu, moderniška virtuvė, alyva apšildomas, gerai sutvarkytas rū-sys. Viena skola balansui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiams skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mūsų paštelbiraudi k! mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

DRAMATINĖ KOVA UŽ PROVERŽĮ I ERDVES

(Atkelta iš 3 psl.)
nepasisekę šovimas reikė milžinišką krūvą matematinių perskaičiavimų.

SVECIAS NESUPRANTA RAKETŲ

1939 m. kovo 23 d., tą pačią dieną, kai vokiečiai užėmė Pilsą pėdos kraštą, v. Braun pirmą kartą susitikio Hitlerį Kummendorfe. Raketų demonstravimas Fuehreriui nepadarė įspūdžio. Nors v. Braun aiškino smulkmeniška raketų veikimo principus, tačiau Hitlerio nedidelis mokslas paliko raketas jam didele mįsle. Kpt. Walter Dornberger, kuris buvo Peenemuendės raketų centro šefas, dalyvavo daugiau kaip diplomatas, bijodamas, kad v. Braun aiškinimais nesuerzintų Hitlerio. Pagaliau jis paklausė, ar raketos galėtų nešti sprogstamąją medžiagą? Teigiamas atsakymas svečių sukėlė dėsni. Bet kai vadiui buvo tolimesniam pasikalbėjimui priminta, jog A-4 (V-2) raketa galėsianti skristi su tona sprogme-180 mylių, susidomėjimas dar labiau išryškėjo. Paklausė, kaip ilgai užtruktų gamyba. Kadangi Hitleris dar neteikė didelės reikšmės raketoms, tai, suprantama, biudžetas irgi nebuvo pakankamai didelis, kad plačiu mastu ir su dideliu kiekiu specialistų galėtų būti tiesiamas darbas. Dornberger ir Hitlerio klausimas davė sąlyginį atsakymą: dabartinis biudžetas pareikalaus daugiau laiko. Kilus Fuehrerio susidomėjimui, buvo gera proga gauti daugiau finansinės paramos.

1939 m. A-5 raketa su vairavimo mechanizmu veikė patenkamai. 25 raketos buvo iššautos per sekancius dvejus metus. Kitos net pakartotinai po kelis kartus. Skirtingi raketų kontroliavimo aparatai skrido metu, net ir radijo pagalba, reikėdavo išbandyti. A-5 rodė tikrą kelią į pasisekimą. Tačiau v. Braun turėjo netik karinius tikslus tobulindamas raketą. Faktiniai jį domino labiau kelionė ir erdvė, bet atsidūręs Wehrmachto žinioje turėjo raketą planuoti karo tikslams. Karuomenė norėjo ginklų, kurių veikimo plotas būtų didesnis už sunkiąją artileriją. Paskiausi apskaičiavimai ir pratimai rodė, kad raketa A-5 galės skristi 275 km. su tona sprogstamosios medžiagos.

TAIP GIME V-2

Peenemuendės karinis šefas, kaip minėjome, buvo Walter Dornberger, patistikis savimi vadas, mokslininkas ir inžinierius. Dornberger organizacinės pastangos ir v. Braun inžinerinis genijus padarė V-2 raketą nauju ir baisiu ginklu. Reikėjo didelio sugebėjimo jungti ir darbą reika-

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių. Duodamas 5% paskolos perkantiems namus.

100 AKRU ŪKIS, 50 MYLIU NUO TORONTO i šaurės vakarus, pusė mylios nuo plento, 500 pėdų plotu žemė prieina prie didelės upės, 2 augstų, 8 kambarių bloky namas, vasarnamis ir kiti mažesni pastatai. Prašoma kaina \$8,900. Įmokėti \$2,000, balansui liks viena atvira skola 5 ar 10 metų.

WINDERMERE — BLOOR. \$7,000 įmokėti, mūro atskiras 7½ kamb., dviejų augstų, 2 virt., vand. apšild., 10 pėdų privatus šoninis įvažiavimas, garažas, didelis gražus kiemas. \$21,000.

INDIAN — HIGH PARK. \$3,000 įmokėti, plytų, atskiras, 14 kamb., 5 virtuvės, 4 prausyklos, mėnesinės nuomos \$340. Kaina \$19,000.

EGLINTON — YONGE. \$3,000 įmokėti, atsk., 5 kamb. bangaliukas, skubus pardavimas. Kaina \$11,500.

HIGH PARK. \$3,000 įmokėti, atskiras, mūro, 7 kamb., 2 augst., 2 virt., kambariai dideli, šoninis įvaž., garažas. Skubus pardavimas. \$16,900. Namas išmokėtas.

IESAU PIRKI MORGICIŲ \$9,000 SUMAI
\$3 AKRU ŪKIS, 30 mylių nuo Toronto, trobesiai ir žemė gera.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105
Kreipkitės visais reikalais į EXTRA Realty Ltd. Čia ekstra patarnavimas.

SPORTAS

SACHMATŲ PIRMENYBĖS CLEVELANDE

S. Amerikos lietuvių šachmatų individualinės pirmenybės įvyks lapkričio 23, 24, 25 dd., Clevelande, Ohio, Chess Center patalpose. Pirmenybės FASKO aprobuotos. Jos bus 6 ratų, sveicarų sistema su laiko riba: per 2 val. — 40 eįjimų. Pirmo rato pradžia ketvirtadienį 11 val. ryto. Dalyvauti šiose pirmenybėse galės visi lietuviai šachmatininkai, registruoti FASKe. Iš anksto įsirašę bus aprūpinti nakvyne ir maistu. Įsirašymus siųsti: dr. A. Nasvyčio, 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio. Tel. RA. 1-4181.

Pirmenybėse bus rungtiniamasi dėl pereinančios Lietuvos Laisvės Avilio dovanos. Jos steigėjai: dr. Bruno Kalvaitis ir prof. I. Končius. Dovana simbolinė: iš juodo ažuolo, gauto iš Lietuvos. Darbas prof. Končiaus. Vienkartinės dovanos gaus I, II, III vietas laimėtojai ir geriausias jaunių. Numatytas išlaidų padengimas pirmenybių laimėtojams. Dalyviai prašomi atsižvelgti laikrodžius. Po pirmenybių bus dovoni įteikimas ir vaišės. Rengia LSK Žai-bo rėmėjai.

Pirmenybės suorganizuoti sutiko dr. A. Nasvytis. Iš Bostono atvažiuoja: broliai Sveikauskai, A. Makaitis, K. Merkis; Čikaga siunčia: Tautvaiša, Zu-jur, Palčiauskas, Jankauska, Pr. ir K. Salkauskus, K. Rama, V. Karpuška. Laukiamia dalyvių iš Toronto, Montre-lio, Detroito, Niujorko, Daytono, Ro-chesterio ir kt.

K. Merkis

Brazilijos įvykių užkulisiai

(Atkelta iš 1 psl.)
tarptautinių intrigų, — deklaracijų sakoma, — pasipriešindami Goulard šalininkams, esame kovoje prieš komunizmą.

Labai reikšmingas Fidel Castro iškisimas. Kaip žinoma, jis viešai savo šalininkams Brazilijoje patarė neiti į jokias derybas su "reakcionieriais" ir "kapitalizmo agentais", o suorganizuoti partizaninį karą, nes Brazilijoje esančios geros sąlygos. Toks aktyvūs išsiskumai papiktino visų tendencių braziliečių politikus ir spaudą, žinoma, išskiriant komunistuojančius.

ORDINAS SU KRISTAUS ATVAIZDU KOMUNISTŲ!

Stebėtojams jau labai į akis krito vieno braziliečių delegato, gubern. Brizola, Goulard giminės, glėbsciavimasis su Guevara, tikruoju Maskvos patikintiniu Kubero. Tas žiaurusis čekistas Guevara apsilankė ir Argentinoje pas prez. Frontidį: dėlto turėjo atsi-statyti Argentinos už. r. min. Montevideo universitete skaitė agitacinę paskaitą, po kurios buvo nušautas vienas urugvajietis profesorius. Bet blogiausia atsitiko Brasilia mieste. Ten Quadros jį apdovanojo auščiausiu ordinu su Kristaus atvaizdu. To momento liudininkai tvirtina, kad Guevara, entuziazmo pagautas, Castro vardu pažadėjo Quadri visą paramą revoliucijai Brazilijoje praveisti. Pažadėjo partizaninio karo instruktorių ir ginklų, jei braziliečiai savo šalyje turės "Sierra Maestra" Kubos partizaninio karo tvirtovę. Jau tada Quadros šiam Maskvos politrukui pasiskundęs dėl kliūčių, kurias sutinkąs revoliucinėms reformoms praveisti.

Tačiau negirdėto cinizmo pade-monstravimas apdovanojant Guevarą Kristaus ordinu buvo tas la-sas, kuris perpildė taurę. Tiek augstųjų kariškių, tiek visuome-nės sluogsnuose kilo tikra pro-testų banga. Rio katalikų dienraš-tis "O Globo" ta proga rašė: "Netikram kubiečiui (G. yra argenti-nietis) bet tikram komunistui už-kabinti ant krūtinės Kristaus pa-veikslių, yra tautos žeidimas. Tuo būdu brazilų auščiausio laipsnio pažymėjimas lieka nuvertintas". Gubernatorius Lacerda per spau-dą, radiją ir televiziją pradejo prieš K. ypatingai aštrią kritiką.

Prie atsišatydinimo priežasčių minima ypatingai bloga Brazilijos finansinė ir ekonominė padėtis, kurią K. tikėjosi pataisyti JAV dolerių bilijonais (JAV i Braziliją

Namų, sklypų, ūkių, vasarvietės, verslo imones perkan ar parduant Jums mielai patarnaus

RO. 7-8131

St. Dargis, J. Matulionis, F. Senkus

1717 BLOOR ST. WEST, Toronto 9, Ont. (prie Parkside Drive)

F. SENKUS, Real Estate

PARDUODAMAS TABAKO ŪKIS

150 akrų su tabako sodinimo teise 47½ akruose. 7 džiovyklos, 2 šiltnamiai, 1 pakavimui daržinė ir gyvulinės tvartas, 2 gyvenamieji namai su vonios kambariais, geras mašinų sąstatas. Visi pastatai gerame stovyje. Kaina \$98,000, mažas įmokėjimas.

A. PUZARA, R.R. 2, RODNEY, Ont. Tel. Rodney 124.T.3.

Jaunas apsidraudžia, kad užtikrintų ateitį saviems, JEI nelaimė per anksti ištiktų.

Vyresnio amžiaus žmogus apsidraudžia, kad šeima turėtų pragyvenimą. KAI mirtis užtikta.

Kiek gyvybės draudimo ir kokį draudimą turėti, patars

PRANAS BARAUSKAS, atstovaujįs

CROWN LIFE

DRAUDIMŲ BENDROVE

RO. 6-0811

arba RO. 6-0832
49 CAMEO CRES.
TORONTO 9, ONT.

Tarpinikaujame visų rūšių draudimų sudaryme

AUSROS ŽINIOS

Lenkvosios atletikos sezono uždarymo rungtynes dalyvavo 29 Ausros lengvatlečiai. Iš galimų 37 l-jų vietų 28 atiteko ausriečiams.

Krepšinio ir stalo teniso treniruotės bus pradėtos sekancią savaitę. Jos vyks kiekvieną antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 4 val. p.p. iki 9.30 val. vak. Tikslus treniručių laikas atskirioms grupėms bus paskelbtas Pirsikelio parapijos biuletenyje ir sekanciam "T2" numery.

AAU iškilmingas posėdžiū, kurio metu bus įteiktos dovanos pasižymėjusiems Ontario sportininkams, yra pakviestas ir Vydio atstovas. Posėdis įvyks už dviejų savaičių. A. S.

LIETUVIAI — EUROPOS IRKLAVIMO ČEMPIONAI

Rugpjūčio 27 d. Cekoslovakijoje įvykusios Europos akademinių vyrų irklavimo čempionato finaliniuose plaukimuose gerai pasirodė vilniečiai

Zigmas Jukna ir Antanas Bagdonavičius, startavę su vairininku Gerdu Morkum. 2.000 m. distanciją Jukna su Bagdonavičium nuplaukė pirmieji per 7 min. 45 sek., iškovoję aukso medali ir Europos čempionų vardus. Jiems teko nugalėti vokiečių, rumunų ir kt. tautų sportininkus. Deja, lietuviai "oortininkai kovojo kaip Sov. Sąjungos komandos dalyviai. Aukso medalius gavo dar du sovietų atstovai — rusai.

Kauno Bangos futbolininkai Sovietų Sąjungos jaunių futbolo pirmenybėse užėmė trečiąją vietą. Kaip žinome, Lietuvos futbolas stovi gana blogai. Abiejų klasių pirmenybių lentelėse mūsų komandos prie galo ar net ir pačiame gale. Šis jaunųjų futbolininkų atsietais laimėjimas rodo, kad jaunieji futbolininkai pasirinko teisingą kelią ir jei nepritrūks išstvermės, ateityje gali atsiekti žymiai geresnių rezultatų. G.

sukišo apie 2 bilijonus dolerių). Jis tikėjosi tų dolerių vis daugiau gauti su sovietais ir jų agentais flirtuodamas, amerikiečius kritikuodamas ir žemindamas, originalią politiką vaidindamas. Bet šis jo santažas priėjo liepto galą, kurio tikrosios priežastys, kaip minėjau, tuo tarpu dar paslapytje.

DIDŽIOJI NELAIME — KARIUOMENĖS NEVIENINGUMAS

Didelė nelaimė — kariuomenės nevieningumas. III-čios armijos vado stojimas goulartistų pusen situaciją bjauriai sukomplikavo. Si armija, viena didžiausių Brazilijoje, išskirstyta trijose provincijose Argentinos ir Urugvajaus pasienyje. Čia svarbiausias miestas — Porto Alegre — III-čios armijos vado Machado ir gubern. Brizola buvo pavestas kariuų pasipriešinimo ir agitacijos tvirtovė. Virš šimto radijo stočių dieną ir naktį varė agitaciją už Goulartą, ragino priešintis prieš kariuomenę, laivyno ir aviacijos vadovybės, taip pat prieš federacinį kongresą ir senatą. Agitacija mažai kuo skyrėsi nuo komunistinės terminologijos ir nuotaikos. Komunistai ta agitaciją ne tik Brazilijoje, bet ir Argentinoje su Urugvajum kaitina ir plečia. Civilinio karo atveju svarbiausia sritis būtų buvusi Brazilijos pietuose, iškyšulys tarp Argentinos ir Urugvajaus. Čia jau buvo organizuojamos komunistinės "Ukininku lygos" dar Quadros laikais ir čia planingai buvo išsifiltravę raudonieji agentai i kariuomenę ir civilinę valdžią su gubernatorium Brizola priešaky. O dabar, kai Goulart liko tik simboliniu prezidentu, pagal padarytą konstitucijos reformą, jo šalininkai tiek minėtose provincijose, tiek kitur, savo revoliucinių planų neatsisakys. Tik per septynis prezidentavimo mėnesius Quadros kerenskinę paskirtį jau atliko ... Kai NYT ir kiti panašūs "liberalų" organai JAV ar kitur komunistinio pavojaus Brazilijai tariasi nematą, tai jų komentatoriai arba nežino ką rašo, arba nerašo ką žino. Ju akulmas šiuo atveju toks pats, koks buvo 1959 ir 1960 m. Castro ir Kubos atveju. K.

Šeimai reikia išlavintos moters

(Atkelta iš 5 psl.)

šinos operavimą? Motina savo vaikai turi sugebėti atsakyti i visus klausimus, nežiūrint kaip komplikuoti jie bebūtų: kaip atrodo Dievas, kaip laikosi žvaigždės danguje, kaip per vielas eina elektras, iš kur atsiranda vaikai, kodėl Dievui sutvėrė blogus žmones, gyvates, uodus ir daugybę kitų klausimų. Ji turi būti ir mokytoja: ir gydytoja, ir auklėtoja, ir šimtas kitų profesijų iš karto. Ar jai nereikalingas išsilavinimas, kad ji protingai, aiškiai ir vaizdžiai patenkintų vaiko norą žinot? Vaiko klausimai — kas iš ko padarytas ir kaip atsiranda — prasideda ankščiau, negu jis parveda eit i mokyklą. Mokykla tik per ilgą laiką atsako i daugumą klausimų ir tai ne i visus. Vaikas iš mažens įpratęs kreiptis i motiną su savo klausimais neabejotinai patį darys ir paaušęs, kai jau atsisiras visokių jausminių ir kitokių problemų. Bet jei mažą vaiką nuo savęs numstumi su "neturiu laiko" arba "sūžinosi vėliau", tai nelauk, kad jis vėliau įjėsotų ar paisytų tavo patarimo.

Išsilavinusi moteris savo vyrui atstoja kultūrinę enciklopediją. Vyras, pavargęs nuo darbo, nebeturi jėgų skaitymui. Jis perskaito laikraštį, dar literatūrą, liečiančią jo profesiją ir tai viskas. Gerai, jei žmona jam gali papasakoti apie naujas knygas, naujas kryptis, pasireiškimus teatro, filmų pasauly, mene ir kitur. Ji gali papasakoti, kas daroma i bandoma vaikų auklėjimo srity, ji žino pastutines medicinos naujienas ir daugybę kitų dalykų.

Kas gali tvirtinti, kad "nedirbanti" moteris nieko nedirba, kad jos sugebėjimai palaidoti ir kad ji nieko neįneša i kultūrinį gyvenimą?

Bima

R. CHOLKAN

REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės i šią gerai žinomą firmą.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.

Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

Geriausios murgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

SUNNYSIDE AVE. — RONCESVALLES
\$2,500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, vandens alyva šildymas, 3 vonios, puiki vieta nuomavimui. Vienas murgičius balansui 10 metų.

SWANSEA — BUNGALO
\$4,000 įmokėti, 5 kamb. ir 3-jų kamb. butas rūsyje, atskiras mūrinis bungalow, modernus alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas su privatu įvažiavimu. Labai graži vieta, greitas užėjimas.

RUNNYMEDE — BLOOR
\$4,500 įmokėti, 7-kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės, recreation kambarys, garažas.

PACIFIC AVE. — BLOOR
\$5,000 įmokėti, 11 kambarių puikus atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 3 mod. virtuvės, garažas, gražus kiemas.

SUNNYSIDE AVE. — HIGH PARK
\$6,000 įmokėti, 12 kambarių, gražus atskiras mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, garažas su privatu įvažiavimu.

RUNNYMEDE — ANNETTE DUPEKSAS
\$6,000 įmokėti, 10 kambarių per 2 augstus, atskiras mūrinis namas, karšto vandens šildymas, lengvos ir ilgos išimokėjimo sąlygos, puikus nuomavimui, žema kaina.

RUSHOLME RD.
\$6,000 įmokėti, 8 kambarių per 2 augstus, puikus atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyva šildymas, garažas, vienas atviras murgičius balansui 10 metų.

SWANSEA
\$9,000 įmokėti, 8 kambarių per 2 augstus, atskiras mūrinis namas, tiktai 3 metų senumo, vandens alyva šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, recreation kambarys rūsyje, garažas su privatu įvažiavimu.

MOTELIS
\$15,000 įmokėti, 17 vienetų motelis, 5 kambarių bangalovas, restoranas ir benzino stotis, pilnai įrengta, gera apyvaria, labai arti prie Toronto. Pilsa kaina \$49,000, gali keisti i namą. Skubus pardavimas.

P. KERBERIS
Darbo telefonas LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 5-1534

J. RUKSA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

ED. KONDRATAS

MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RUBŲ siuvejėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434
Didelis pasirinkimas anglišių medžiagų kostiumams bei paltams.

WALLY'S GARAGE

PERSIKELĖ iš 5 Robert St. i NAUJAS PATALPAS

726 Lansdowne Ave. Tel. LE. 3-0631

(Tarp Bloor ir Dupont)

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami PIGIAU lietuviškame WALLY'S GARAGE. Sav. VI. Tarvydas. Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymas (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.

726 Lansdown Ave. Tel.: darbe LE. 3-0631, namuose RO. 3-2445

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450

Namų telefonas BE. 3-5996

\$800 IMOKETI — ATSKIRAS
\$11,900 pilsa kaina, 6 kambarių namas, 2 virtuvės, naujas šildymo pečius, privatus įvažiavimas, garažas, i vakarus nuo Dovercourt Rd.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$6,500 įmokėti, gerų plytų, atskiras, 2 butų po 5 kambarių namas, alyva šildymas, šoninis įvažiavimas, 2 garažai, 1 butas išnuomotas už \$120 mėn. Prašoma kaina \$21,000.

JANE ST. — ANNETTE
\$3,500 įmokėti, rupių plytų 6 didelių kambarių namas, aliejiniais dažais dažyta, ultra moderni virtuvė, šoninis įvažiavimas, garažas. Turi būti parduotas, savininkas pirkto bangalova.

KRAUTUVE INVESTAVIMUI
\$7,000 įmokėti, gerų plytų didelė krautuvė, nuoma \$215 mėnesiui su butu, plius 5 kambarių butas išnuomotas už \$90 mėnesiui, vandeniu alyva šildomas, lane, 10 metų murgičius balansui.

Turime krautuvų, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėn sąlygom paskolų - murgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius J. Girdvainis

LANDSDOWNE — QUEEN
\$14,900 pilsa kaina, gerų plytų, 8 kambarių per du augstus namas, vandeniu šildomas, 2 pilnos vonios, 2 virtuvės, dvigubas garažas.

RUSHOLME COLLEGE
\$4,000 įmokėti, gerų plytų atskiras per 2 augstus 6 kambarių namas, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildymas, recreation kambarys, dvigubas garažas, laisvas, nuomininkas išsikėlė.

RONCESVALLES — HEWITT
\$5,000 įmokėti, gerų plytų 8 didelių kambarių namas, 2 modernios virtuvės, vandeniu šildomas, naujai atremontuotas, dvigubas garažas, arti Roncesvalles.

170 AKRU — 50 MYLIU NUO TORONTO
I pietus nuo Barrie arti Yonge St., 9 kambarių gyvenamas namas su 2 dideliu daržine, plius keletas kitų mažų pastatų, 2 šuliniai. Labai tinka gyvulių auginimui ar pieno ūkiui.

Ken WILES

REALTOR LTD.

1190 Weston Rd. (prie Eglinton Ave.)
Telefonas RO. 2-1191

BLOOR — QUEBEC AVE.
\$2,500 imok., mūr. atsk. 10 kamb., 3 virtuvės, 2 vonios, 4 kamb. pirmam aukštam, vand. alyva sild., viet. garazė, 10-čiai metų atviras murgicis išmokėti. Prašo \$16,900.

BLOOR — INDIAN GROVE
\$2,500 imok., 14 kamb. atsk. mūr. įrengti 5 atskiri butai, 5 virt., 4 vonios, geros nuomavimo sąlygos, savitinės pajamos \$85. Vienta pamatyti, nes parduos už \$18,900. Pasiūkimai.

JANE — ANNETTE
\$3,000 imok., 7 kamb. per du augštus, atsk. mūr. reikiama mažo remonto. Prašo \$13,000. Garazės ir šoninis įvaž. Viena skola balansui.

ST. JOHN'S — WINREDMERE
\$3,000 imok., testamentinis pardavimas, 8 kamb. atsk. mūr. 45 ir 110 sklypas, priv. įvaž. Galima pigiai unpirti. Namai vertas rimto dėmesio.

ANNETTE — INDIAN RD. CR.
\$3,000 imok., 9 kamb. per tris augštus, gerų plytų, 2 mod. virt., švarus ir lauko ir vidaus. Arti mokyklų ir susisiekimo. Vertas pamatyti.

JANE — BABY POINT
\$4,000 imok., mūr. atsk. 7 kamb. per du augštus, 2 mod. virt., labai svarus. Šoninis įvaž. ir garazės. Vienas 10 metų murgicis išmokėti.

SWANSEA — BLOOR
\$4,000 imok., 7 kamb. mūr. atsk. patogus dvim. seimom, arti Bloor kraut. ir susisiek. Privatus įvaž. Galima tuoj užimti. Lengvos išmok. sąlygos.

BLOOR — JANE ST.
\$5,000 imok., 7 kamb. atsk. rupių pl. 3 kamb. butas rūsije. Namai naujos statybos, kvadratis planas. Dideli ir gražūs kambarai, mod. įrengtas, vand. alyva sild., 3 mod. virt., 2 vonios, priv. įvaž. garazės. Neapaprastai graži vieta. Prašoma kainai žemiau. Namai kuriame gyventi tikras malonumas.

HOWARD PK. — RONCESVALLES
\$7,000 imok., 9 kamb. atsk. mūr. did. kamb., testamentinis pard. Galima pigiai unpirti. Liet. mėgiamas rajonas. Vertas pamatyti. Vienas murgicis balansui.

RONCESVALLES — GARDEN
\$8,000 imok., 10 kamb. atsk. naujas duplexas. Moderniška statyba, vand. alyva sild. Arti kraut. ir susisiek. dvigubas garazės. Prašo \$29,500. Pamatyti.

S. JOKUBAITIS

Nuosirdus ir sąžiningas patarnavimas.

1190 WESTON RD. (prie Eglinton Ave. W.)

Telef. RO. 2-1191. Namų RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir aplinkose turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stotijų, garazų, motelių, įvairių būdinių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN
Real Estate
Oakview Beach
Ištaigos tel. Wasaga Beach 201

TAUPLYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario.
Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas murgicius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakare nuo 7 val. ligi 9 val. v.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p.

PLUMBING and HEATING

J. Liskauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taise senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM SALDYTUUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvius profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1076½ BLOOR ST. W., Toronto

Po 7 val. vak. skambinti RO. 9-9392

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lėpos ir baterijos. Prietrys specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

A.P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

VALAU FOTELIUS

IR ĮVARIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradecintus kilimus.
P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RUBŲ

siuvėjas

A. Beresnevičius

Viesiems sezonams didžiausias pasirinkimas anglišku medžiaga. Augščiausias klasės darbas. Zemos kainos.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO.
Telefonas LE. 1-1432.

**VISU RUSIU AUTOMOBILIŲ
BODY TAISYMAS**
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuviai savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

J. BARAKAUSKAS
Elektros
kontraktoriaus
Visu rūšių elektros
įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
21 Hamview Rd., Toronto.

Skaitytojų laišškai

SAVŲJŲ MEDŽIOKLE

Jau trečią kartą tenka prabilti šia kaikam labai įkyria tema. Tylėti, žinant kairiurios faktus, išties būtų nusikalstamas. Gi tie faktai yra pakankamai nemalonūs ir garbes neteikia mums visoms. Pasirodo, neperspausiam tam tikrų amerikinių įstaigų tarantautai susidomėjo eilės mūsų tautiečių kairiurios nuomonėmis, jų veikla netik dabar, bet ir praityje. Gal ir nebūtų nieko nuostabaus, jei trimis raidėmis paženklintos įstaigos dėmesys kairiuriais tautiečiais būtų atkreiptas svetimuju, bet ne savuju. Tas tegali rodyti, kad savuju tarpe jau turime ir tokių, kurie, stokodami tautinės savigarbos jausmo, jau skuba pas svetimuosius su sava įtariamais, spėjimais.

Ka gi, amerikiečiai valdininkai yra kultūringi, stropūs veikiantieji įstatymų saugotojai ir vykdytojai. Pasikalbėjus su įtariamaisiais lietuviais įsitikino, kad niekas jokios revoliucijos neplanuoja, niekas net ir nemano kęsinis į viešąją saugumą ar laužyti viešųjų įstatymų.

Tai liūdni reiškiniai. Štai, prie ko priėjome, iki kokio laipsnio nusizėmome. Patys tarp savuju jau nebesugebame išsiaiškinti, monopolizuojame savąją tiesą, kituose net ir nebandant įsijiekti jos, vien tik įsiekdami kitų klaidos. Randame būdus, nesikaikome su priemonėmis, jau surasti. Neįstengdami tai atlikti patys, talkon kviečiamės svetimuosius — tie jie būna teisėjai, lietuviųjų reikalų, mūsų vidaus kiemo tvarkytojai.

Savo metu, gimtąjame sodziuje senesnieji žmonės pasakojo, apie caristinės priespaudos metais pasitaikiusius, tiesa, labai retus, pranešėjus, savuosius, kurie ar tai dėl pinigų, ar dėl kurių ten turėtų piktumų, skųsdavo savo tautiečius rusų valdžios įstaigoms. Neretai vienam kitam teko ir gana skaudžiai nukentėti nuo žandarų ar kitų okupacinių vienetų persekiojimo. Vargas buvo tiems skundikams, kurie vietinių gyventojų būdavo išsifruojami. Itūžė tautiečiai, progai pasitaikius, mokėdavo su tokiais išdavikais tinkamai atsiskaityti. Buvo įskundimų Lietuvoje ir nacinės okupacijos metais. Taipgi, buvo nuo jų nekalta nukentėjusių tautiečių. Viena kita žinia atnešanti šis sovietinams Lietuvos taipgi liudija, kad panašius atvejus pasitaiko ir dabar ten. Okupantas su džiaugsmu priima savųjų skundėjus, bet, reikia spėti, visvien su panieka žvelgia į juos, kaip žemai kritusius žmones, kurie toleruojami iki tam tikro laiko. Vėliau, tokiais nusikratoma. Mauraš savo atliko, mauraš gali eiti...

Ir štai, su tikrai giliu širdies skausmu reikia žvelgti į šio rašinio pradžioje minėtus reiškinis iševioje. Jie liudytė liudija mūsų tarpusavio solidarumo stoka, stoka paprasčiausios pakantos, neturėjimo pakankamai savigarbos. Ir kaip toli esame nuo pačių naujaušiu d. R. Girmianis minčių: 1. nesijauti tiesos savininku; 2. išseinti iš savęs ir svetimuosius įsiekoti tiesos, ne klaidų; 3. turėti drąsos įsiekoti sprendimų, nelaukiant kol juos suras kiti. Kokie tai svarbūs, gyvybingi ir taikūs žodžiai! Žodžiai, kurie turėtų būti išgirsti ir suprasti visu be išimties, bet kurių pakraipų tautiečių visame pasaulyje. Ir ne tik suprasti, bet ir vykdomi. Deja, pasižiūrėjus į nesus faktus, tai gali likti tik gražia utopija. Mes mėgstame išklausyti didžiųjų asmenybių nemesnės reikšmės mintis, bet tuo ir pasitenkiname, nes jau žymiai rečiau bandomė toms mintims patys gyventi.

Al. Gimantas

**LIETUVAITE LEKTUV B-VES
TARNYBOJ YKONE**
Gerb. Redakcija,
Aš ir vel noriu pasidalinti keliomis mintimis iš Yukono sostinės, tolimos Kanados šiaurės.
Nelaimingas atostogų įvykis
Kaip ir kitur, ir pas mus daug kalbama apie atostogas vasaros metu, o čia daug privažuoją atostogautojų — turistų. Dauguma amerikiečių sustoja pakelini ir savo naująją valstybę Alasą, Alaskos vieškelis Kanados pusėj yra tik žvyrutas, todėl automobilių sukeliamos dulkės daro daug nemalonių, o yra būvi ir nelaimių. Bet vargu ar dėl sukelty dulkų yra buvęs kur toks įvykis kaip čia prieš trejetą savaitę.

Amerikiečių Hass šeima, susidedanti iš 16 m. dukros, 18 m. sūnaus ir 39 m. tėvo, vairuojančio didelį Oldsmobile, netoli Whitehorse įsuko į vieškelį. Užpakaly Volkswagenu važiuavo du vyrai ir dvi moterys. Abiem mašinoms kiek laiko pavažiavus apie 45 mylias į val., mažoji mašina panoro lenkti, bet kiekvieną bandymu didžioji amerikiečių mašina paspausdavo smarkiau.

Orkestro dirigento KANCIOS

Simfoninio koncerto metu Bage mieste pietinėje Brazilijoje dirigentas, išsitraukęs revolverį, paleido tris šūvius į vieną savo orkestro nari, grojusį dūda. Laimė, visos trys kulkos pataikė ne į muzikantą, o į jo instrumentą. Koncertas, žinoma, tuojau nutrūko, o pašaukta policija dirigentą suėmė ir nuvežė į komisariatą — nuovada. Dirigentas teisinosi, kad negalėjęs pakęsti klaidingo grojimo ir prašė jo pasiegtimą laikyti "saviginos aktu", nes disonansas koncerto metu sudaro "dirigenti sunkią kanciją".

• B. Smetana, 1824-1884, laikomas čekų tautinės muzikos kūrėju. Jis kūrė, kaip ir Beethovenas, savo vėlesniusius kūrinius būdamas visai kurčias.

**International
Driving School
WALDI**
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Įmokome su standartinėmis, autovairavimo transliomis ir Volkswagenais.
1 val. važinav. ir teorijos pamokos nemokamai.

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovs
H. ROŽAITIS
Greitos kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

**International
Driving School
WALDI**
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Greitos kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

ir lenkiama nesidavė.
Pagaliau mažoji mašina pralenkė, bet tuomet didžioji neatliko ir važiuodama 75 mylias į val. lenkė mažąją saudaudama iš medžioklinio šautuvo. Pataikė mažoji Volkswagenu vairuotojui H. Braden. Gydytojas iš Whitehorse iškėmė iš kaklo kulka, nepailetusią didžiosios arterijos. Hass, sūr., turėjęs sėdėti du metus Kanados kalėjime, o po tos bus deportuotas be teisės į Kanadą sugrįžti. Deportuotas ir sūnus. Policija jų automobilyje surado du paprastus šautuvus, vieną medžioklinį ir du revolverius.

Nemačiau žydinčių sodų 27 metus
Džiaugiuosi, kad bent per atostogas tenka girdėti ar kalbėti lietuviškai. Per 27-nis metus, gyvenant šiaurinėje Alberto, o dabar Yukone, neteko matyti žydinčių sodų, todėl š.m. atostogas specialiai pasirinkau sodų žydėjimo metu. Gegužės 15 d. išskrendant iš Yukono čia be žalių pusų ir eglių jokio pavasario žalumado nei žymės nebuvo. Po kelių val. kelionės lėktuvu, nusileidau Vancouverį, kur žieduose viskas skendo. Išslinkusi anksti rytą į jaunų dienų draugės Juozaitės gražiai sutvarkytą darželį grojėjau rožių žiedais ir braizdau ryto rasoj.

Po trumpo viešėjimo Vancouverį didelių CPA spausiminių lėktuvu jau ir Toronto. Oro kelionė man visada maloni, nes oro keleiviai dažnai apdovanojami puikiais vaizdais. Bet ši kartą diena buvo saulėta, todėl pasigedau to įvairaus debesų susiformavimo, o lėktuvui skrendant labai augstai ir žemėje mažai kas buvo matyti. Tarp Toronto ir Niagara Falls buvo pats sodų žydėjimas, bet net savo bičiuliams nedrįsau pasakyti, kad ne tokiu aš tuos sodus vaizdavau. Mano prisiminimuose buvo ta sena pakrypusi plačiašakė obelis, kur rytą ir vakarą kukavo gegutė; tos žydinčios vyšnios, kurių žieduose bitės rinkosi medų, ir tos klevų ir liepų alėjos... Ne, sodai, kuriuos aš prisimenu galbūt jau neegzistuoja, palikę tik gražų prisiminimą.

Labai gražiai žydėjo sodai tarp Toronto ir Niagara Falls savo puikiais baltais ir ruzvais žiedais, bet jų sakos visų nugenėtos, ir jie visi vienodi; man atrode, jiems trūko lietuviškos sodybos širdies ir sielos. Bet... lietuviška širdi ir siela suradai skėmadie, nio pamaldoms pripildyti pažnyčio, kur iš daugelio krūtinų veržėsi "Pulki ant kelių..." ir prie rymancio smūtkelio asaromis aplaistytų maldoj.

Edmontone link važiuau traukiniu. Pravažiavus Medicine Hat, Alberto, neįsistudijau išpūdį paliko didesni ir mažesni būriai antilopių, fazanų ir laukinių ančių ankstyvą rytą besiganančių lygumose.
Edmontone taip pat buvau lietuviškos kamos palodose ir lietuvių gegužinė. Dabar ir vėl šešios dienos darbo savaitė, ir vėl svajone — kitų metų atostogos...

Atostogos, dirbant Canadian Pacific Airlines, yra lengvai prieinamos, nes pvz. iš Yukono į Vancouverį — Edmontono — Yukon kelionė nemokama. Važiuojant traukiniu CPR taip pat nieko nekainuoja. O jeigu lėktuvu nori skristi toliau, reikia mokėti pusę kainos, o į užsienį tik vienas ketvirtadalis kainos. Visa bėda, kad atostogų gaunama tik dvi savaites metuose per pirmuosius 12-ka metų. Mano bendradarbes viena su visa šešių asmenų šeima tik ka grįžo iš atostogų Austrijoje, gi antroji — penkių asmenų šeima — tik išvažiavo į Italiją, o vedėja pasilikio savo atostogas Kalėdoms, kurias praleis Otavoj pas sūnų ir Meksikoje.

Pas mus jau nešilta, jau turėjome ir sniego, bet jis niešę ištro, pasilikio tik ant kalnų, kur gal ištro, o gal ir ne. Šią vasarą buvo nemaza ir lietaus. Tai nelabai įprasta. J. C.

ORKESTRO DIRIGENTO KANCIOS

Simfoninio koncerto metu Bage mieste pietinėje Brazilijoje dirigentas, išsitraukęs revolverį, paleido tris šūvius į vieną savo orkestro nari, grojusį dūda. Laimė, visos trys kulkos pataikė ne į muzikantą, o į jo instrumentą. Koncertas, žinoma, tuojau nutrūko, o pašaukta policija dirigentą suėmė ir nuvežė į komisariatą — nuovada. Dirigentas teisinosi, kad negalėjęs pakęsti klaidingo grojimo ir prašė jo pasiegtimą laikyti "saviginos aktu", nes disonansas koncerto metu sudaro "dirigenti sunkią kanciją".

• B. Smetana, 1824-1884, laikomas čekų tautinės muzikos kūrėju. Jis kūrė, kaip ir Beethovenas, savo vėlesniusius kūrinius būdamas visai kurčias.

Jane Photo Supply
317 JANE ST., TORONTO 9
Aiškina nuotraukas. Nuomuoja foto reikmenis. Parduoda foto aparatus, filmus ir kitus reikmenis.
ATSTOVAS
Vyt. Bubelis
Lietuviams didelė nuolaida.
Verslo tel. RO. 2-2213
Buto — RO. 6-3135.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RUSIŲ ŠILDYMAS IR ĮVARIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Taisomi RADIO IR TV aparatai
patefonai, telpreorderiai importuoti ir vietiniai. Darbas atliekamas prityrusio specialisto garantuotai.
F. NORVYDAS.
Skambinti bet kada LE. 5-6007

Pavojuš netik prie Berlyno vartų

Be Berlyno yra ir daugiau vietų, kur šiandien vyksta neramumai ir liejasi kraujas.

ANGOLA

Vienas tokių "mažų karų" jau kuris laikas vyksta Angoloje nuo kovo mėn., kada vietiniai gyventojai sukilo prieš portugalų valdžią. Tose kovose jau žuvo kele tas tūkstančių portugalų ir vietinių gyventojų, o kovos plečiasi. Net 20.000 portugalų karių stengiasi nuslopinti sukilimą, pridedėjus prieš 7 mėn. JT posėdy buvo nubalsuota ištirti padėti Angoloje, tačiau Portugalija su tuo nesutiko. Portugalijos diktatorius Salazaras, kuris jau 32 metus valdo kraštą, pareiškė, kad tai yra tik vidaus reikalas.

LAOS

Padėtis Laose nėra pasikeitusi ir krašto viduje tebevyksta kovos tarp komunistų ir valdžios kariuomenės. Nors Zenevoje 14 tautų konferencija ir "paskelbė" paliaubas, tačiau faktinės padėties tas visiškai nepakeitė. Komunistai vis slenka į priekį ir Vakarai nebeturi vilties atgauti savo pozicijas.

PIETŲ VIETNAMAS

Kovos aštrėja. Amerikiečiai pasiuntė ištreniruotų džinglių karių ir komunistų sukilėlių nubesiseka. Kas mėnesį abiejose pusėse žuva maždaug 1200-1400 karių. Didėja perbėgimai iš komunistų fronto. Nebūtų sunku laimėti, jeigu amerikiečiai atstųdų dar daugiau pagalbos, kurios vietiniai gyventojai ir laukia.

ALŽERIJA

Atrodė, kad de Gaulle išsprendė Alžerijos problemą, tačiau kraujas dar vis liejasi. Nuo pat karo pradžios 1954 m. Prancūzija neteko 15.000 karių ir apie 25.000 buvo sužeisti. Alžerijos nuostoliai yra dešimteriopai didesni. Taika, atrodo, dar toli.

KITOS NERAMUMŲ VIETOS

Be minėtų mažųjų karų yra daug vietovių, kur neramumai tebeaučia.
Tunizijoje vietinės ir prancūzų pajėgos laukia užsibarikadavusių lygumose.

Tautinės Kinijos salos Quemoy ir Matsu dar vis apšaudomos artilerijos svediniais. Komunistinė Kinija, atrodo, nori parodyti pasauliui, kad tu sargi nepamiršai.
Afrika yra ilgų verdantys katilas, kur vyksta įvairios, nors ir nedidelės, kovos. Konge dar vis gana dažnai tenka vartoti ginklus. Katangoje vyksta kruvinos kovos tarp vietinės kariuomenės ir JT dalinių.

Pietų Afrikoje, kuri neseniai išsiskyrė iš Commonwealth valstybių tarpo, gali kilti civilinis karas.

Dr. J. Matulionytė

DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9-5.30 val. vak.
TEL. RO. 6-1372

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

TEISININKAS —
ADVOKATAS — NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Dažai ir sienoms popieris!

Vokos, šepetiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RUSIŲ ŠILDYMAS IR ĮVARIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Taisomi RADIO IR TV aparatai
patefonai, telpreorderiai importuoti ir vietiniai. Darbas atliekamas prityrusio specialisto garantuotai.
F. NORVYDAS.
Skambinti bet kada LE. 5-6007

..ŠYPSENOS..

Padarė išvadas
— Ponas gydytoja, tamstai dar kartą tvirtinu, kad aš viską matau dvigubai.
— Tokios akių ligos nebūna. Tas dvi panašias mergaites, kurioms matei autobusę, reikia laikyti dvynukėmis; tie du kiaušiniai, kuriuos matei lėkštėje, vietoje vieno, reikia skirti žmonos rūpestingumui... Išviso prašau manęs netrukdyti, nes ligoniai laukia. Už vizitą \$4.

— Prašau, — atsakė tariamasis ligonis ir padavė gydytojui \$2.
Siekti augštesnių dalykų
— Petreli, ar negali man unpirti naujos suknelės? Aš gėdinuosi išeiti su senąja.
— Ka? Suknelė? Vėl suknėlė ir tiktai suknėlė. Ar gi tu negali pagalvoti apie ką nors augštesnio, vertingesnio?
— Augštesnio? O teisingai! Reikalinga man taip pat ir nauja skrybėlaitė...

Niagara Falls, N.Y.

ATVYKSTA JOKUBAS STUKAS.
Spalio 1 d., sekmadienį, 3.30 val. p.p. Niagara Falls, N.Y., lietuvių šv. Jurgio parapijos salėje kalbės žymusis lietuvių veikėjas Jokūbas Stukas. Jis parodys savo filmus iš neseniai atliktos kelionės po okupuotą Lietuvą ir dalinsis intymiais išpūdziais apie mūsų brolių ir sesių likimą svetimųjų valdžioje. Ji iškviestė Buffalo Lietuvių klubas, minėdamas dešimties metų savo gyvavimo sukaktį.

Po paskaitos prasidės šokiai, grojant geram europinio stiliaus orkestrui, veiks lietuviškas butetas ir kt. Niagaros pusiasalio ir kitų apylinkių lietuvių nepalies šios puikių progos atviriau žvilgtelti į savo kraštą ir kultūringai pradėti naują pobūvių sezoną.
A. M.

• Kiekvienam kanadiečiui tenka ir metus 540 telefoninių skambinimų, amerikiečiams — 520.

ST. CATHARINES, Ont.

A.A. VIOLETA LIANGAITĖ. Jono ir Vandos Liangų dukte, 16 m. amž., automobilio katastrofoje sunkiai sužeista rugsėjo 10 d., išgulejusi be sąmonės keturias dienas, mirė rugsėjo 14 d. 9 val. rytą Hamiltono ligoninėje. Palaidota šeštadienį, rugsėjo 16 d. St. Catharines kapinėse. Paliko nuliūdime tėvelius, brolius ir sesutes.

GENERAL MOTORS nuo rugsėjo 19 d. atleis 2,500 darbininkų. Tai pa-

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

Draudimai

RO. 6-0811

arba RO. 6-0832

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Pradedamas rudeninis laikymas. Parapijos kunigai, pagal galimybes, stengsis aplankyti visus lietuvius. Šią savaitę lankomos Jane, Willard, Willagardens ir Windermere gatvės.

— Praėjusi šeštadienį pradėjo darba šeštad. lietuvių mokykla; sekmdienio rytą įvyko mokinių pamaldos. Pamoksluose buvo kelta lietuviškos mokyklos reikšmė. Linkėtina, kad šie lietuvių mokykla ir š.m. būtų lietuviškojo atžalyno siela ir kad visi, tiek jaunieji, tiek suaugę, jaustų didžią atsakomybę už šios įstaigos gyvumą.

— Parapijos choras, ved. muz. St. Gailevičiaus, repetitijas pradėjo sekmdienį par. salėje po 11 val. pamaldų. Repetitijos daromos tuo pačiu laiku kas sekmdienį. Maloniai prašome daugiau asmenų įsijungti į choristų eiles; repetuojamos naujos Mišios.

— Jaunimo choro repetitijos — penktadieniais 6 val. vak. ir šeštadieniais — tuojau po lituanistinių pamokų. Jaunimo choras gieda sekmdieniais per 9.30 val. pamaldas. Choriui vadovauja kun. B. Pacevičius.

— Su dideliu pasisekimu ir nuosirdumu Toronto lietuviai pirmą kartą klausėsi svečių iš Sveicarijos — prof. dr. Juozo Ereto pasakaitų. Garbė torontiešiams lietuviams, kurie moka įvertinti ir pagerbti didelius žmones ir jų nuopelnus mūsų tėvynei.

— Parapijos komiteto posėdis — antradienį, rugsėjo 19 d., par. klebonijoje. Bus aptartos įvairios problemos, susijusios su parapijos pastatų atnaujinimu, lėšų vartojimu, kuriuo norima baigti mokėti š.m. parapijos skolas.

— Vienai lietuvių šeimai reikalinga vyresnio amžiaus moteris, kuri sutiktų pagloboti poros metų mergaitę, kai tėvai išsieną į šalį. Salygos: butas, maistas ir šimtas dol. mėn. algos. Teirautis parapijos klebonijoje.

— Sutuokta: Armand DelMastro ir Nijolė Jankauskaitė.

— Pakrikštyta Dana Marija Gvildytė.

Serga. — Sv. Juzapo ligoninėje širdies operacija padaryta M. Merkelienei. Toje pat ligoninėje gydosi lietuvaitė seselė Jonė ir Balyš Salimiras, kūrėjas-savanas, prieš kurį laiką iš Australijos atvykęs pas savo vaikus į Kanadą.

Vasario 16 gimnazijai pasiusta 107 būrelių įnašai — \$50. Aukų: Pr. Gvildys \$12, J. Simanavičius, J. Stanaitis po \$6, J. Strazdas, P. Lelis po \$5, A. Stepatienė \$4, A. Banelis, E. Abramaitis po \$3, A. Kantvydas, V. Pupeika ir V. Sonda po \$2.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Per mokslo metus 10 val. Mišios sekmdieniais skiriamos jaunimui. Vaikučiai, kurie nepriklauso chorui, bažnyčioje sėdi pirmuosiuose suoluose.

— Par. vaikų choro repetitijos penktadieniais 6-7.30 val. vak. ir sekmdieniais 2.30 val. p.p. Ši penktadienį vaikų choro repetitija bus par. salėje ant scenos.

— Par. suaugusių choro repetitijos: sekmdieniais po Sumos — vyrai, pirmadieniais 7.30 val. v. — moterys ir ketvirtadieniais 7.30 val. vak. — visi balsai. Visos repetitijos — muzikos studijoje. Nuo šio sekmdienio choras gieda Sumos metu.

— Berniukai, norį išmokyti tarantui Mišioms, prašomi kreiptis į T. Rafaelį.

— Salėje sekmdieniais Mišios laikomos 11.30 val. ryto.

— Parapijos biblioteka veikia kiekvieną sekmdienį po 10 ir 11 val. Mišiu.

— Jaun. berniukų ateitininkų susirinkimas — šį sekmdienį, 4 val. p.p. muzikos studijoje.

— Metinis parapijiečių lankymas — kalėdojimas pradedamas ateitininkų pirmadienį, rugsėjo 25 d. Bus lankomos šie priemiesčiai: Cooksville, Erindale ir Port Credit, o miesto šios gatvės: Armadale Ave., Evans Ave., Jane St., Mayfield Ave. ir Weatherell Ave.

— Metinis iškilmingas rožinis Parodos aikštėje bus kitą sekmdienį, spalio 1 d. Iškilmingas pradedamas 1.30 val. p.p., o šventoji valanda — 2.30 val. p.p. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

— KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. sk. narių susirinkimas dėl vajuos darbų nukeltas į spalio mėn. antrąją pusę.

— Iki parapijos vajuos liko tik vienas mėnuo. Keliasdešimt parapijiečių privačiuose posėdžiuose su vajuos bendrovės Prisikėlimo parapijai paskirtu vadovu turėjo progos išdiskutuoti eilę rūpimų klausimų. Vyrų nuomone, vajuos nebus toks bausis, kaip jis pradėjo atrodė. Kiekvieną pažadą ir aukos didumą parapijiečiai savanoriškai apsprę patys. Neturtingieji bus atleisti: iš surinktų aukų tik, palyginti, nedidelė suma bus skirta katalikiškų gimnazijų statybai, nes pati Prisikėlimo parapija dar turi skolų ir įvairių reikalų; vajuos talpinkamas lankantis namuose aukos nebus renkamos, pažadėtos aukos bus atiduodamos vokiškuose sekmdieniais Mišiu rinkliavose; per 3 metus bus tik viena rinkliava — vajuos rinkliava, iš kurios turėtų būti išlaikoma parapija, mokamos skolos ir finansuojami kiti parapijos reikalai. Vyskupijos paskirta vajuos vadovauti bendrovė dirba ne "ant komiso", bet už iš anksto nustatytą atlyginimą. Ar

mūsų parapija prašos nustatyti kvotą, ar prie jos net iš tolo nepriartės, atlyginimas bendrovė liktų tas pats. Vajuos reikalais bendrovė rūpinsis visus sekmdienius metus. Nežiūrint, kad vajuos organizuojamas ir pravedamas vykskupijos paskirtos bendrovės, visos aukos ir pajamos — tiek iš vajuos, tiek iš kitų šaltinių — lieka visiškoje klebono kontrolėje.

— Pakrikštytas Juozas ir Filomenos Mačiulių sūnus Algis Petras. Tėvelius nuosirdžiai sveikiname.

Vyrų susirinkimas

Atostogams pasibaigus, pirmasis šio sezono Prisikėlimo par. Kat. Vyrų dr-jos narių susirinkimas įvyks sekmdienį, rugsėjo 24 d., salės scenoje tuoj po paskutinių pamaldų. Dienotvarkėje numatyta įdomi mokyti J. Gustainio paskaita su diskusijomis ir valdybos pranešimas apie svarbius einamuosius reikalus.

Visi vyrai, nariai ir nenariai, nuosirdžiai prašomi į susirinkimą gausiai atsilankyti. Valdyba

Jaunesniųjų mergaičių ateitininkų susirinkimas šį sekmdienį, rugsėjo 24 d., 4 val. p.p. Vaikų Namuose — 57 Sylvan Ave. Visos narės prašomos punktualiai susirinkti. Kviečiamos ir naujos mergaitės 9-13 m. S.

"Paramos" susirinkimas

Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" šaukia nepaprastą visuotinį narių susirinkimą 1961 m. rugsėjo 24 d. 2 val. p.p. Prisikėlimo salėje, 1021 College St., Toronto.

Darbu tvarka:
1. Susirinkimo atidarymas,
2. "Paramos" valdybos pirm. pranešimas,
3. Ištartų keitimas,
4. Bėgantieji reikalai.

Narių registracija prasideda 1 val. p.p. Prašome atsiesti nario knygutę. Valdyba

Sąjunga "Verslas" yra įsteigusi investicijos sekciją, kuri veikia kiekvieną penktadienį nuo 8 val. vak. Liet. Namuose. Sekcija gali aplankyti kiekvieną ir rinkti sau reikalingų žinių. Ten bus duodamos iš įvairių investicijos sričių paskaitos ir nagrinėjamos įvairios galimybės investicijoje, kur ir ką pirkti ir kaip apsaugoti savo santaupas, kad jomis užtikrintume savo ateitį. Labai sunku pinigų uždirbti ir juos sutaupyti, bet begalo lengva prarasti. V.

Dėmesio skautai-ai!

"Palangos" stovykloje likę daiktai šiuo metu yra skautų būkle Sv. Jono Kr. parapijoje, po kleboniją. Juos prašome kaip galima greičiau atsiimti.

Rugsėjo 15-16 d. skautų skilčiai išklyvo N. Wasagų T. pranciškonų stovyklavietėje.

"Perkūno" sk. vyčių būrelis šventė savo 11-kos metų gyvavimo sukaktį. Turėjo skrajiojančią iškilvą ir aplankė skautus N. Wasagų. F.

Pirmąją atominę elektros jėgainę, statomą prie Huron ežero tarp Kincardine ir Port Elgin, galima apžiūrėti šėštadieniais ir sekmdieniais nuo 1 iki 4 val. p.p. Vasaros metu jėgainė lankytojams buvo atdara kiekvieną dieną. Maždaug 450 lankytojų atvykdavo kasdien.

"PARAMA" KREIPIASI Į JAUNIMĄ

Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" yra giliai įleidęs šaknis lietuvių tarpe ir savo narių skaičiumi ir kapitalais. Tuo betgi negalima pasitenkinti ir reikia įsikišti naujų būdų mūsų "Paramai" plėsti. Vienas tokių būdų — valdybos priminimas kooperatyvo nariams, kad kiekvienas jų susiję su dar po vieną naują nari. Daug kas to prašymo paklausė. Dabar valdyba eina į jaunimą. Šiuo metu "Paramos" sąrašuose yra apie 100 narių, neturintį 18 metų. Tai mūsų jaunimas, kuris tėvų pamokytas bei paragintas jau prisidėjo prie lietuviškos įstaigos. Bet jaunimo rinka yra ne 100, todėl ir susirūpinta jį pritraukti prie "Paramos".

Mūsų šeštadieninėje mokykloje šiemet mokosi per 500 lietuvių. Jau susitarta su mokyklos vadovybe ir mokytojais, kad jie pagalbės ten suteikti naujų "Paramos" narių. Tai daroma trejų būdais:
a. pratinti jaunimą taupyti nuo mažų dienų,
b. supažindinti su kooperacijos idėja,
c. pripažinti prie lietuviškos įstaigos.

Numatyta visa eilė priemonių tam tikslui siekti. Mokslo metu pabaigoj nutarta skirti visa eilė premijų, atžymint gerus taupytojus ir kartu gerus mokyklos mokinius.

Zinoma, jaunų taupytojų reikalus turėtų paremti ir tėveliai. Be jų pagalbos darbas būtų neįmanomas ar labai sunkus. Juk tai visų bendras interesas: geras mokynys, neišlaidus vaikas, lietuviškos įstaigos narys. J. M.

TORONTO SVIETIMO VADYBA

Vakariniai kursai naujiems kanadiečiams

BLOOR COLLEGIATE INSTITUTE — 1141 Bloor Street West (prie Dufferin Street)
CENTRAL HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 570 Shaw Street (į pietus nuo Harbord Street)
EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 16 Phin Avenue (prie Chatham Avenue)
HUMBERSIDE COLLEGIATE INSTITUTE — 280 Quebec Avenue (prie Humberside Avenue)
KING EDWARD SENIOR PUBLIC SCHOOL — 112 Lippincott St. (į šiaurę nuo College St.)
LORD DUFFERIN SENIOR PUBLIC SCHOOL — 303 Berkeley Street (į šiaurę nuo Dundas St.)
McMURRICH SENIOR PUBLIC SCHOOL — 114 Winona Drive (į pietus nuo St. Clair Ave.)
NORTH TORONTO COLLEGIATE INSTITUTE — 17 Broadway Avenue (į rytus nuo Yonge Street)
PARKDALE COLLEGIATE INSTITUTE — 209 Jameson Ave. (į pietus nuo Queen St. W.)
RYERSON SENIOR PUBLIC SCHOOL — 190 Grange Ave. (į rytus nuo Bathurst Street)

1961-62 MOKSLO METAI. Registruojami augščiau išvardintose mokyklose vakarais rugsėjo 18, 19, 20 ir 21 dienomis. Registracijos mokeskis \$5.00. Pamokos prasideda rugsėjo 25 d. 7.30 val. vak. ir vyks kiekvieną pirmadienį, antradienį, trečdienį ir ketvirtadienį.

KLASES — anglų kalbos pagrindai pradedantiems; anglų kalbos kursas ir pilietybė vidutiniams; pažengusių kursas. Specialios klases suaugusiems, užsieniečiams ir čiagimiams, norintiems mokytis skaityti ir rašyti. Pasikabėjimai angliskai baigusiems.

PROGRAMON ĮEINA — anglų kalbos kursas moksliškai pritaikytas namieji reikalai; žinios apie pilietybę; Kanada ir jos žmonės; grupinės diskusijos; akivaizdinis mokymas. Suinteresuotieji gali teirautis kiekvienoje augščiau išvardintose mokyklose nuo rugsėjo 18 dienos po 7 val. vak.

Z. S. PHIMISTER, Director of Education. E. M. DAVIDSON, Chairman.

"Dainos" susirinkimas,

pirmasis šį sezoną, šaukiamas rugsėjo 24 d. 3 val. p.p. pas narę Rasiulienę, 162 Exbury, Downsview. Vazuoti Jane St., kelis kvartalus už Willson, pasukti į dešinę, arba Gilbert autobusų, kuris sustoja ant tos gatvės kampo. Visos maloniai kviečiamos ir dovanos fantams ten bus priimamos. M. F. Y.

Rugsėjo 25 d., pirmadienį, 7 val. vak., scenoje savo jėgą nuotikngai ir jaudinančiai demonstruos SAMSONAS II asmeniškai. Šią programą verta pamatyti visai šeimai.

Be to, bus rodomas filmas "Separate Tables" su Rita Hayworth. "RADIO CITY" kino teatre — Bathurst St. prie St. Clair

VILNIEČIŲ VEIKLA

VKL S-gos Kanados Krašto valdybos posėdis įvyko rugsėjo 10 d. Toronto, dalyvaujant Toronto ir St. Catharines sk. atstovams. Apdarti įvairūs vilniečių reikalai, ilgiau sustojant ties Vilniaus Diena, kuri šiemet bus paminėta Toronte ir Hamiltone, pakviečiant pranešimą padaryti ir filmą parodyti neseniai Lietuvą lankiusią žurn. S. Narkeliūnaitę. Deja, mišėjimas negalės būti surengtas tradicinį spalio mėn, nes tuo laiku Toronte bus pravedamas parapijų vajuos — rinkliava. Vilniaus Dienos minėjimas yra nukeliamas į lapkričio 5 d. Šiuo oficialiai pranešama, kad Vilniaus Diena ir S. Narkeliūnaitės pranešimai Hamiltone ir Toronte bus ne spalio 8 d., kaip anksčiau buvo spaudoje skelbta; bet lapkričio 5 d.

Dr. A. Sapokos knyga "Vilnius Lietuvos gyvenime" yra surinkta, sulaužyta ir dar kartą galutiniam peržiūrėjimui pasiusta dr. K. Jurgelai ir JAV. Spausdinama bus du tūkstanciai egz., kurių išleidimui dar reikia beveik \$4000. Šios išlaidos bus padengtos JAV ir Kanados VKL S-gos skyriu.

VKL S-gos St. Catharines sk. valdyba iš savo kasos paskyrė \$50 premiją už gražiausią rašinį apie Vilnių. Šis konkursas bus pravedamas Kanados šeštadieninių mokyklų mokinių tarpe. Sudaryti vertintojų komisijai premijuoti rašiniui ir premijai išteikti prašomas KL B-nės Kultūros Fondas. Konkurso terminas — 1962 m. balandžio 1 d., o premijos išteikimas — vilniečių Joninėse St. Catharinėje 1962 m. birželio 23 d.

Naujosios Kanados Krašto valdybos rinkimus numatoma prarvesti korespondenciniu keliu, tad prašoma visose Kanadoje gyvenančius Vilniaus krašto lietuvius užsiregistruoti pas J. Cicėną, 21 Alhambra Ave., Toronto. Turint visų vilniečių antrašus, galima bus taip pat palaikyti glaudesnį ryšį, pasidalinant kartais ir naujausiom žiniomis iš mūsų sostinės ir Vilniaus krašto. K. B.

D. Treigytė, šiemet baigusi mokytojų kolegiją, paskirta šv. Veronikos pr. mokyklon. Darbą sėkmingai pradėjo.

J. Valiulis, privačiai pasirošęs, išlaikė gimnazijos kurso egzaminus ir ruošiasi studijuoti pedagoginius mokslus.

Sigitas Ramanauskas nupiešė aplanką dr. J. Girniaus veikalui "Tauta ir tautinė ištikimybė". Išleido "I. Laisvės fondas kultūrai ugdyti" Čikagoje.

neapamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenirų, ir įvairių reikmenų krautuven "The Times"

1212 Irondas St. W. Tel. LE. 2-9547 J. BERZINSKAS Užsakymai priimami ir paštu.

BALTIC MOVERS Baldų pervedimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST. TORONTO Telefonas LE. 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

TAISAU vyriškus, moteriškus ir vaikiškus rūbus. Tel. LE. 7-3281.

LIETUVIŠKA BALDŲ DIRBTUVĖ Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

BALTIC MOVERS Baldų pervedimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST. TORONTO Telefonas LE. 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubyts, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0337.

MONTREAL, Que.

Mokslas liuanistinėse mokyklose prasideda rugsėjo 30. Montrealio kat. mokyklų komisija leido ir šiais metais dirbti tokomis pat sąlygomis, kaip ir pernai.

Nekaltai Pradėtosios seserų rėmėjų būrelio valdyba praneša, kad metinis bazaras Montreale seserų naudai įvyks lapkričio 12 d. Montrealiečiai, tikimasi, neišleis aukų rinkėjų tušiomis rankomis, kai jie apsilankys į namus.

Sv. Kazimiero par. salėje rugsėjo 30 d., šeštadienį, 7.30 val. v. įvyksta pirmasis šio sezono lietuvių pobūvis — grybų vakarienė. Par. komitetas ir kunigai nuosirdžiai prašo parapijiečių paruošti įvairių pobūvių loterijas ir kviečia visus montrealiečius gausiai atsilankyti ir jaukiai praleisti vakarą.

Sesuo M. Benigna, ilgai dirbusi N. P. seserų vaikų darželyje, po vasaros atostogų į Montreale negrįžo. Jos vieton atsista torontieškas pažįstama sesuo M. Oliveta. Linkime ses. M. Benignai ir ses. M. Olivetai geriausio pasisekimo naujose pareigose.

Sv. Kazimiero bažnyčioje praėta šeštadienį sutuokti Alfonsas Lukavskas ir Madeinai Latuelio. Linkime jaunavedžiams gražios ateities.

Sv. Kazimiero bažnyčioje per pamaldas pr. sekmdienį surinkta \$129.80.

Mildai Bilevičiūtei, besirengiančiai šeimyniniam gyvenimui, sekmdienį draugės ir pažįstamos Sv. Kazimiero parapijos svetainėje suruošė priėmimo vakarą. Į jį pabūvį atsilankė gražūs būsrys moterių ir merginų. Jaunųjų montrealiečių tarpe populiarų p. Milda buvo andovanota vertingomis dovanomis.

Pirmoji bomba ant Montreale? Miesto burmistras spaudos atstovams pareiškė, kad Montrealeis karą atveju būtų pirmos eilės taikiny. Jame esą daugiau kaip pusė Kanados žibalo valyklų ir sukurta didžiulė pramonė. Nežiūrint to, gyventojai esą labai apatiški karo grėsmėi. Miestas visai neturįs slėptuvių. Berlyno krizė paskatino susirūpinti apsauga ir šis tas jau yra ta linkme daroma. Mieste yra įmontuojamos 99 sirenos ir tikimasi, kad pavojiaus atveju 60% miesto gyv. spėtų savomis priemonėmis iš miesto išvažiuoti. Likusieji turėtų slėptis paskubomis įrengtos slėptuvės. Pagal dabartinius apskaičiavimus, įsirengti privačių slėptuvių kainuotų \$300-\$600.

Demonstracijos prie JAV konsulato įvyko sekmdienį. Protestuota dėl JAV pradėtų atominių bandymų. Neteko girdėti, kad kas būtų demonstravęs prieš sovietus.

Museum of Fine Arts patalose nežinomas piktadarys peiliu suraizė 6 paveikslus, kurių tarpe ir vienas Renoir darbas. Šią savaitę policija po nepavykusio banko apiplėšimo sulaukė piktadary ir išaiškino, kad tas pats asmuo, meno mokyklos studentas, suraizė 6 paveikslus. Sulauktytis perdutas psichiatrams patikrinti.

McGill un-tas numato rekordini naujų studentų skaičių — apie 1.500. Didžiausio prieauglio susilaukė humanitariniai mokslai. Kiti fakultetai priėmė įprastinį skaičių. Dėl didelio iškrentančių pirnamečių skaičiaus — apie 30-40% — š.m. bandoma pradžiose daugiau dėmesio kreipti privaloimams dalykams.

Gausiems klausytojams prof. J. Eretą pristatė J. Matulonis. KLK Federacijos pavestas, o užbaigos žodi KLK Fed. Toronto skyriaus vardu tarė kun. P. Azubalis, visems padėkodamas.

Šiokvadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val. ir nuo 7 iki 8 val., trečadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmdieniais Ausras Vartų parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas v.d. padėjėją PR. RUDINSKA tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4230

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS, PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: šokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val. ir nuo 7 iki 8 val., trečadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmdieniais Ausras Vartų parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas v.d. padėjėją PR. RUDINSKA tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4230

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS, PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: šokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val. ir nuo 7 iki 8 val., trečadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmdieniais Ausras Vartų parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas v.d. padėjėją PR. RUDINSKA tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4230

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS, PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: šokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val. ir nuo 7 iki 8 val., trečadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmdieniais Ausras Vartų parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas v.d. padėjėją PR. RUDINSKA tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4230

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"